

AALBORG UNIVERSITET
STUDENTERRAPPORT

§ 18-midler

EN UNDERSØGELSE AF DE DANSKE KOMMUNERS PRAKSIS FOR
TILDELING AF ØKONOMISK STØTTE TIL FRIVILLIGT SOCIALT
ARBEJDE

FORFATTER: ULRIK SØRENSEN SCHMIDT

VEJLEDER: MORTEN FREDERIKSEN

Studienummer: 20202462

Kandidat i Socialt Arbejde, 4. semester – Kandidatspeciale

Aalborg Universitet, København

Juni 2022

Anslag: 157.349 inkl. mellemrum

Abstract, resume på fremmedsprog

BACKGROUND: The main goal of this master thesis is to explore Danish municipalities' practice for granting statutory financial support for voluntary social work. Financial support commonly referred to as §18-funds. This thesis is inspired by literature on financial support for NGOs that shows that demands from grantees shape the work of NGOs. In addition, this master thesis is inspired by a few smaller Danish studies that specifically focus on §18-funds. However, Danish knowledge of §18-funds is limited. This master thesis therefore contributes with new and much-needed knowledge on §18-funds. **THEORY:** In this thesis I use DiMaggio & Powell's (1983) concepts of isomorphism, to understand a possible shaping of voluntary social work. A shaping that may arise due to the municipalities' allocation practices. **METHOD:** In this thesis I have used two different data sources, and my method is therefore also divided into two. First data source is municipal documents describing allocation practices for §18-funds for 94 Danish municipalities. Which is almost all Danish municipalities since Denmark have 98 municipalities. In working with this data source, I have generated a dataset by doing a thematic coding of these municipal documents. Based on this dataset, I have conducted three cluster analyses that describe patterns in municipalities' allocation practices. Data source number two is overviews of municipalities' allocation of §18-funds. This data source has been difficult to work with because the information is not available in all municipalities. Therefore, I have selected nine municipalities where this information is available. These nine municipalities have been selected to represent different geographical parts of Denmark and municipalities with low, medium, and high population sizes. Based on these nine municipalities, I have generated a dataset that make it possible to carry out analyses focusing on the amounts allocated. For this dataset, I have chosen to do linear regression, and have used allocated proportion of the applied amount for as dependent variable. **RESULTS/ANALYSIS:** In this thesis I find that the municipalities based on their written allocation practices can be categorized into three groups. These three groups are: restrictive, lenient, and standard. In addition, I find that the target group of the voluntary social work has a significant significance on the allocated proportion of the applied amount. I also find that the geographical location and population size of the municipality have a significant significance on the allocated proportion of the applied amount. Finally, I find that when municipalities allocate §18-funds and do not provide useful justification for the amount allocated, these applications receive a significantly higher proportion of their applied amount than those applications where the municipalities do provide a

useful justification. **DISCUSSION:** This thesis has various limitations that I have discussed in the thesis. However, a significant strength is that the first dataset is a close to 1:1 representation of Danish municipalities' written allocation practices. Since I have included almost all Danish municipalities. **CONCLUSION/IMPLICATIONS:** I have concluded that there are several different patterns in both municipalities' written and actual allocation practices. Based on this, I have made several recommendations to the municipalities, since they are the ones who manage §18-funds.

Forord, Tak til jer

I forbindelse med udarbejdelsen af dette speciale, så er der en række mennesker der fortjener en særlig stor tak. Uden deres hjælp var mit speciale ikke blevet som det er.

Først og fremmest tak til min vejleder Morten Frederiksen. Tak for at være ærlig og direkte, for at give relevant sparring, og for at huske mig på at det sociale arbejde skal være i fokus.

Tak til Christian Franklin Svensson for brugbar opponent vejledning og for at sætte vigtige tanker i gang.

Tak til Bodil Kristensen, brobygger på frivilligområdet i Svendborg kommune og min tidligere praktikvejleder. Tak for et forrygende praktikforløb hvor ideen til dette speciale opstod. Og tak for at give feedback og svar på de spørgsmål der opstod undervejs i min specialeskrivning.

Dernæst en tak til Center for Frivilligt Socialt Arbejde for at for være hjælpsomme med drøftelse af mine indledende specialetanker og -ideer.

Ydermere så skal der lyde en tak til Ninna Henriksen, medarbejder ved Frivilligrådet. Tak for at foreslå at jeg tog et kig på kommunernes krav, kriterier og prioriteringer for tildeling af §18-midler. Fordi det er netop hvad jeg har gjort i dette speciale.

Desuden en tak til de mange kommunale medarbejdere jeg har snakket med i forbindelse med dette speciale. Tak for at svare på mine forvirrende og mange spørgsmål. Men også en tak til dem der udviste stor interesse for mit speciale, og bekræftede mig i des relevans.

Sidst en tak til de kommuner der er særlig gennemsigtige i tildelingen af deres §18-midler. Uden deres gennemsigtighed havde dette speciale ikke været muligt.

Indholdsfortegnelse

Abstract, resume på fremmedsprog	1
Forord, Tak til jer	3
Baggrund – kapitel 1	6
§18 i lov om social service	6
Litteratur omkring økonomisk støtte af frivilligt socialt arbejde og NGO'er	8
Problemformulering og afgrænsning	11
Specialets relevans	12
Teori, isomorfisme – kapitel 2	13
Isomorfisme.....	13
Tvangsmæssig isomorfisme	14
Metode – kapitel 3	15
Videnskabsteoretisk ståsted	15
Population/setting, datakilder og dataindsamling.....	15
Population/setting	15
Datakilder, -indsamling og bearbejdning	17
Analysevalg, -strategi og -proces	23
Datasæt 1, Clusteranalyser	23
Datasæt 2, Lineær regression	28
Forudsætninger for analyserne	31
Forudsætninger for clusteranalyse.....	31
Forudsætninger for lineær regression.....	32
Kapitel 4 – Analyse, datasæt 1, kommunernes skrevne tildelingspraksis (clusteranalyser)	34
Kommunernes krav/prioriteringer til ansørgernes arbejde	34
Clusteranalyse 1.....	41
Kommunens proces omkring tildeling af midler	46
Clusteranalyse 2.....	48
Typer af budget-/udgiftsposter kommunen støtter	51
Clusteranalyse 3.....	55
Samlet tolkning af kommunernes skrevne tildelingspraksis og clusteranalyser	58
Kapitel 5 – Analyse, datasæt 2, kommunernes faktiske praksis (lineær regression)	63
Deskriptive analyse.....	63

Univariat regression	66
Multivariat regression	67
Konfidensintervaller	70
Ikke signifikante kategorier	71
Univariat analyse og multivariat analyse.....	72
Samlet tolkning af kommunernes faktiske tildelingspraksis og lineær regression.....	73
Kapitel 6 – Diskussion.....	75
Hvad betyder kommunernes formning af arbejdet for arbejdet?.....	75
Retningslinjerne og tildelingen former arbejdet, men hvad former så retningslinjerne og tildelingen?.....	76
God tilskudsforvaltning	76
Metodediskussion	77
Kapitel 7 – Konklusion og perspektivering.....	81
Konklusion	81
Perspektivering.....	82
Implikationer til videre undersøgelser og forskning	82
Anbefalinger og implikationer til praksis.....	84
Bilagsoversigt	86
Litteraturliste/referencer.....	87

Dette speciale undersøger de danske kommuners skrevne og faktiske praksis for tildeling af lovbestemt økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde. Støtte der i almindelig tale omtales som §18-midler. Hovedfokus for specialet er: hvordan kommuner kan forme det frivillige sociale arbejde gennem tildeling af disse §18-midler, og de mønstre der kan identificeres i kommunernes tildelingspraksis.

Baggrund – kapitel 1

Dette kapitel indeholder først en beskrivelse af §18 i lov om social service (fremadrettet blot §18), og hvad §18-midler er. Efterfølgende en præsentation af litteratur der belyser økonomisk støtte af frivilligt socialt arbejde. Kapitlet afsluttes med en præsentation af problemformulering, afgrænsning og specialets relevans.

§18 i lov om social service

I dette afsnit beskriver jeg §18, og den vejledning der vedrører §'en.

Lov om social service, som §18 skal findes i, vedrører lovgivning der relaterer sig til sociale problemer. §18 omhandler kommunalt samarbejde med frivilligt socialt arbejde, og lyder som følger:

”§ 18. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

§ 18 a. Kommunalbestyrelsen og regionsrådet kan tegne ansvars- og ulykkesforsikringer for borgere, der i tilknytning til løsning af kommunale eller regionale opgaver yder en frivillig indsats i kommunen henholdsvis regionen. De tegnede forsikringer skal tegnes på samme vilkår som forsikringer, der er tegnet af kommunen henholdsvis regionen for borgere, der udfører frivilligt arbejde.

Stk. 2. En kommunalbestyrelse eller et regionsråd, som vælger at tegne forsikring efter stk. 1, skal fastsætte retningslinjer for, hvilke frivillige indsatser der skal omfattes af ansvars- og ulykkesforsikringer.” (Social og Indenrigsministeriet, 2017, s. 4)

Det fremgår af §'en at kommunalbestyrelsen (fremadrettet omtalt som kommunen) er forpligtet til at samarbejde med frivillige sociale foreninger og organisationer. Omfanget og rammerne for dette

samarbejde fastlægges af den enkelte kommune. Ligeledes er kommunen forpligtet til at yde økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde. Desuden har kommunen og regionen mulighed for at forsikre borgere der udøver frivilligt arbejde. Jeg beskrev indledende at der er en vejledning tilknyttet §18. Vejledning specificerer ikke yderligere §'en, men som navnet antyder, så vejleder den i hvordan §'en bedst udføres i praksis (Social og Indenrigsministeriet, 2017). Jeg fokuserer i dette speciale primært på kommunernes økonomiske støtte til frivilligt socialt arbejde, og derfor primært stk. 2. Jeg er dog klar over, at der er et vis overlap til den overordnede § og stk. 3. Jeg beskæftiger mig ikke med §18a, da det ikke er relevant for dette speciale.

Den tilhørende vejledning indeholder overordnede begrebsafklaringer og definitioner, som hjælper kommunerne med at navigere §'en. Flere dele af vejledningen er ikke relevante at gennemgå, da de fokuserer på andre aspekter end det der vedrører den økonomiske støtte.

Følgende uddrag fra vejledningen repræsenterer efter min vurdering en central definition: *"Bredt kan en frivillig social indsats defineres som handlinger, der sigter på at give enkelt individer eller grupper en øget velfærd og omsorg eller sigter mod at løse velfærdsproblemer..."* (Social og Indenrigsministeriet, 2017, s. 5). Definitionen giver et billede af et relativt bredt felt, og derved også en bred vifte af indtaster der vil være berettigede til kommunernes økonomiske støtte. Den brede beskrivelse i uddraget, er desuden et billede på den øvrige del af vejledningen. En vejledning der efter min vurdering, opererer på et "bør" og "kan" princip. Yderst få steder der stillet krav, udover dem der er angivet i §'en. Vejledningen giver altså, ligesom §'en, kommunerne frie tøjler til fortolkningen og forvaltningen af støtten.

Jeg beskrev tidligere at jeg fokuserer på stk. 2, og derved kommunernes økonomiske støtte til frivilligt socialt arbejde. I vejledningen specificeres der yderligere, at støtten som udgangspunkt bør sigte mod lokale initiativer og arbejde. Den økonomiske støtte skal muliggøre at disse forskellige typer af lokalt arbejde kan foregå. Vejledningen referer til at midlerne tildeles via puljer, men forpligter ikke kommunerne til at fordele støtten ud fra det format (Social og Indenrigsministeriet, 2017). I forbindelse med min dataindsamling til dette speciale, har det dog vist sig, at puljeformatet er normalen.

Som godtgørelse for at kommunerne skal afsætte støtte til frivilligt socialt arbejde, så kompenseres kommunerne af staten via et bloktilskud. Udover det bloktilskud kommunerne modtager, så modtager hver kommune yderligere 3% af statens støtte som en kompensation for administrationen af

støttetildelingen. Selv om bloktilskuddet gives som godtgørelse for støtten til det frivillige sociale arbejde, så er der ikke fastsat, hvor meget af bloktilskuddet kommunen skal bruge på at støtte frivilligt socialt arbejde. Derfor kan en kommune også vælge at bruge godtgørelsen på andet end støtte til frivilligt socialt arbejde. (Ankestyrelsen, 2015; Danmarks Statistik, n.d; Social og Indenrigsministeriet, 2017).

Udover at kommunen skal yde økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde, så kan kommunen også vælge at støtte med andre former for støtte. Dette kan f.eks. være i form af en kommunal ansat frivillighedskonsulent, der kan rådgive og vejlede omkring området. Ligeledes kan kommunen vælge at støtte tilblivelsen af et lokale frivilligcenter, der også kan tilbyde rådgivning og vejledning (Social og Indenrigsministeriet, 2017).

Litteratur omkring økonomisk støtte af frivilligt socialt arbejde og NGO'er

I dette afsnit udfolder jeg undersøgelser og studier der berører økonomisk støtte af frivilligt socialt arbejde, eller på anden måde har relevans for dette speciales fokus. Undersøgelserne og studierne anvendes til at udfolde problemfeltet og understøtte problemformuleringen. De udvalgte undersøgelser og studier er en blanding af forskellige studiedesigns. Studierne tager ikke udgangspunkt i Danmark selv om dette havde været optimalt, for derved at tage højde for forskelle i velfærdssystemer. Da jeg gennem min litteratursøgning har jeg erfaret at forskning omkring økonomisk støtte af frivilligt socialt arbejde i Danmark er relativt begrænset, hvorfor det ikke er muligt at tage udgangspunkt i det. Jeg har medtaget, enkelte mindre danske undersøgelser der delvis belyser økonomisk støtte af frivilligt socialt arbejde. Se bilag 1 for beskrivelse af litteratursøgningen.

Et af disse studier der belyser i økonomisk støtte af frivilligt socialt arbejde, er et review af Ali & Gull (2019) der undersøger fordele og ulemper ved statsstøtte til nationale NGO'er. En af de primære fordele Ali & Gull (2019) finder, er at NGO'er ofte er sikret en stabil støtteindtægt, grundet statens stabile økonomi. Derudover så medfører statsstøtten, at der opstår signifikant flere NGO'er. Udover disse to fordele, så finder forfatterne øget konkurrence mellem NGO'erne. Som følge af en "kamp" om statslig støtte. Forfatterne karakteriserer hverken øget konkurrence som en fordel eller ulempe, fordi det afhænger af vinklen kan være begge. En fordel fordi det styrker effektivitet og betyder bedre service i NGO'ernes arbejde. En ulempe i den forstand at det betyder mindre samarbejde mellem NGO'er, der ser hinanden som konkurrenter fremfor samarbejdspartnere. Ali & Gull (2019)

pointerer, at konkurrencen særligt opstår, når staten vælger at benytte formaliserede kontraktaftaler med NGO'er, fremfor hvad der må antages som puljer. Nunnenkamp & Oehler (2012) finder med et amerikansk tværsnitstudie med 559 nødhjælps organisationer, at skarp konkurrence mellem organisationer er associeret mere effektive indsatser og aktiviteter, og ikke overdreven fundraising for at opveje for større konkurrence om midler (Nunnenkamp & Oehler, 2012). Dette er i tråd med Ali & Gulls (2019) fund.

Ali & Gull (2019) finder desuden en øget risiko for, at NGO'erne implementerer strategier der sigter mod at tilfredsstille bevillingsgivere, fremfor strategier der styrker arbejdet. Hvilket de relaterer til begreber under teorirammen institutionel teori. Dertil finder forfatterne at den statslige finansiering er en af de største syndere til isomorfisme. At NGO'erne tilpasser sig de statslige organisationer der finansierer dem, for nemmere at imødekomme de krav der opstilles til støtten. Selv om Ali & Gull (2019) som udgangspunkt klassificerer isomorfisme som en ulempe, så erkender de også, at det kan medføre et styrket samarbejde mellem stat og NGO'er. Fordi samarbejdet bliver nemmere da NGO'erne er ligesådan som staten (Ali & Gull, 2019).

Udover disse fund vidner som følgevirkningerne af offentlig finansiering, så finder Lu (2015) relevante tendenser i forhold bureaukratisering. I et tværsnit studie med 91 besvarelser fra organisationer i den amerikanske stat Maryland, finder Lu (2015) en signifikant positiv sammenhæng mellem organisationers grad af bureaukratisering og antallet af offentlige kontrakter samt fonde organisationen modtager. Højere grad af bureaukratisering betyder altså flere kontrakter samt fonde. Lu (2015) kan dog ikke identificere en kausal sammenhæng grundet studiets tværsnitdesign. Fordi det ikke er muligt at vide om organisationerne blev bureaukratiske fordi de fik midler, eller om de får midler fordi de er bureaukratiske (Lu, 2015). I et longitudinal amerikansk studie af Lu & Zhao (2019) finder de en signifikant sammenhæng mellem humanitære NGO'ers andelen af offentlig støtte og deres udgifter til administration. Effekten varierer afhængig af hvilken model forfattere anvender, men generelt betyder større andel af offentlig finansiering stigning i administrative udgifter (Lu & Zhao, 2019).

Ali & Gull (2019) finder udover de tidligere præsenterede fund, at offentlig støtte bidrager til en risiko for mission drift. En bevægelse væk fra organisationens oprindelige mål med deres arbejde. Fordi støtten indrettes og målrettes efter det bevillingsgiveren, finder nødvendigt, og NGO'erne

bliver derfor i højere grad en afspejling af politik end af deres egne mål. Det der beskrives som en bevægelse væk fra bottom-up og over til top-down.

Derudover så er der en række studier der undersøger hvorvidt det at NGO'er der modtager offentlig støtte, påvirker deres muligheder for kommenterer og påvirke politiske anliggender. Fundene varierer, og en gruppe af studier finder at NGO'er oplever færre muligheder for at kommentere i frygt for at miste støtte, mens en anden gruppe finder at mulighederne ændres fra direkte til indirekte påvirkning (Ali & Gull, 2019; Bloodgood & Tremblay-Boire, 2017; Hjære, Jørgensen, & Sørensen, 2018; Lu Jiahuan, 2018).

Danmarks statistik og Ankestyrelsen har tidligere udgivet opgørelser omkring de danske kommuners brug på §18 området (Ankestyrelsen, 2015; Danmarks Statistik, n.d). Opgørelserne omhandler ikke specifikt §18-midler, men kommunernes overordnede udgifter på §18 området, hvilket vil sige udgifter til frivilligt socialt arbejde. Kommunerne har generelt anvendt mere end de har fået i bloktilskud. Undersøgelserne blev dog afskaffet i 2016, og de nyeste tal er derfor også fra den (Ankestyrelsen, 2015; Danmarks Statistik, n.d) periode. Frivilligrådet har i 2020, udgivet en undersøgelse hvor de også undersøger lignede tendenser. Deres undersøgelse finder desuden at kommunerne bruger flere penge på frivilligt socialt arbejde. I samme undersøgelse fra Frivilligrådet (2020) indgår en række interviews med kommuner og frivillige sociale organisationers. Interviewene omkring praksis og oplevelser med §18-midler. Organisationers tilfredshed varierer indenfor forskellige typer kriterier, og flere steder er der en oplevelse af, at kommunernes tildelingspraksis ikke afspejler ansørgernes behov. Ydermere finder Frivilligrådet (2020) at §18-midlerne har stor betydning for organisationer: *"For nogle af de frivillige sociale organisationer er § 18-midlerne livsnødvendige og en forudsætning for, at organisationen kan overleve og gennemføre sine aktiviteter. For fere af de lokale frivillige organisationer er § 18-midlerne deres hovedindtægt."* (Frivilligrådet, 2020, s. 15). For mange organisationer er §18-midlerne en essentiel del af deres økonomi. Undersøgelsen har dog, efter min vurdering, en række metodiske udfordringer, der bl.a. vedrører uklarheder omkring de kommuner og organisationer der er interviewet i undersøgelsen (Frivilligrådet, 2020).

Afsluttende så er det værd at fremhæve at fund af Hjære et al. (2018) der vedrører foreninger tilpasninger til bevillinggiveres krav. Hjære et al. (2018) finder at tæt på 44 % af landsdækkende

foreninger har været nødsaget til at ændre deres indsats for at imødekomme bevillingsgiveres krav. For lokalforeninger er tallet 27% (Hjære et al., 2018)

Problemformulering og afgrænsning

Hvordan kan Danmarks kommuner forme det frivillige sociale arbejde gennem §18-puljemidler, og hvilke grupper og mønstre kan der identificeres i kommunernes tildelingspraksis for disse midler?

Problemformuleringen tager afsæt i ovenstående litteratur gennemgang. Den litteratur der beskæftiger sig med danske kontekster, og specifikt §18-midler er sparsom og af ældre dato. Der er dog en række ikke-medtagende undersøgelser der beskæftiger med kommunernes håndtering af §18 området. Disse undersøgelser fokuserer mere på samarbejdet på området, og mindre på midlerne. Hvorfor de heller er inkluderet i ovenstående afsnit. Det er altså min vurdering, at der mangler ny systematisk viden om §18 midler og deres betydning for arbejdet. Hvilket dette speciale leverer.

I problemformuleringen er jeg bevidst om, at der er indlejret en antagelse om at kommunerne via §18-puljemidler former det frivillige sociale arbejde. Som udgangspunkt så vurderer jeg, at dette er af mindre betydning, da ovenstående litteratur gennemgang, har vist at støttemodtagere formes af bevillingsgivere. Ligeledes fordi Hjære et al. (2018) har vist at dette også finder sted på lokalt niveau. Derfor vurderer jeg heller ikke at min indlejrede antagelse, giver anledning til yderligere bekymring.

Problemformuleringen er afgrænset til Danmarks kommuner, fordi jeg undersøger udelukkende med udgangspunkt i danske kommuner. Ligeledes er den afgrænset til §18-puljemidler, hvorfor jeg ekskluderer de kommuner der ikke tildeler midler gennem puljer. Ydermere behandler jeg heller ikke de andre økonomiske støtte muligheder kommunerne har til frivilligt socialt arbejde. Dernæst så er dette speciale ikke begrænset til af lokalt frivilligt socialt arbejde. Det var den oprindelige tanke med specialet eftersom at vejledningen for området lægger vægt på lokale indsatser. Jeg er dog, i forbindelse med dataindsamlingen, blevet opmærksom på, at §18-midler ikke udelukkende tilfalder lokalt frivilligt socialt arbejde. Derfor ville det også være misvisende at begrænse dette speciale til lokalt frivilligt socialt arbejde.

Ordet "forme" indgår som en essentiel del af problemformuleringen hvorfor det også er relevant at afgrænse og redegøre for det. Min forståelse af "forme" tager udgangspunkt i det nyintentionelle begreb isomorfisme, og de mekanismer der er dertil (DiMaggio & Powell, 1983). Redegørelsen af begrebet og des mekanismer fremgår af kapitel 2.

Specialets relevans

Det er min vurdering, at dette speciale og problemformulering har både en generel relevans, og en særlig relevans for det sociale arbejdes felt.

Specialet er generelt relevant fordi der efter min vurdering mangler systematisk viden om §18-midler og kommunerne praksis for tildelingen af midlerne. Sidste systematiske undersøgelse baserer sig på data fra 2015 (Danmarks Statistik, n.d). Undersøgelsen foretaget Frivilligrådet i 2020 omhandler oplevelser med forvaltningen af midlerne, og der er ikke noget systematisk fokus på kommunernes praksis. Derudover har undersøgelsen visse metodiske problematikker. Det fremgår bl.a. ikke størrelserne af de kommuner og frivillige organisationer der medvirker i undersøgelsen. Ligeledes er det heller ikke klart hvilke kriterier de medvirkende er udvalgt ud fra, udover at de skulle repræsentere området bredt. Ligeledes er der lavet spørgeskema og tilhørende statistik på 23 besvarelser fra organisationer (Frivilligrådet, 2020). Når det ikke er muligt, at vide typerne af disse organisationer, så vurderer jeg, at det er misvisende at generalisere ud fra 23 besvarelser. Ligeledes generaliserer Frivilligrådet (2020) kommunernes udgifter til området, men tager ikke højde for at kommunerne opgiver disse oplysninger forskelligt, og det derfor ikke nødvendigvis er sikkert at data giver det sande billede. Der er altså et klart behov for mere viden om §18-midler.

Dette speciale er relevant for det sociale arbejdes felt af flere årsager. Først fordi jeg undersøger de rammer en type socialt arbejde er underlagt. Fordi kommunernes tildeling af paragraf 18 midler udgør om noget rammerne for frivilligt socialt arbejde, fordi midlerne er livsnødvendige for arbejdet (Frivilligrådet, 2020). Dernæst er det relevant fordi formningen af det frivillig sociale arbejde betyder, at arbejdet bevæger sig fra en type af arbejde til en anden. En type af socialt arbejde går derfor tabt. At forstå hvordan dette sker, er efter min vurdering yderst relevant for det sociale arbejde og des fremtid. Afsluttende så er der kommunal efterspørgsel på mere viden om andre kommuners tildelingspraksis (Frivilligrådet, 2020). Denne viden vil formodentlig kunne styrke kommunernes egen tildelingspraksis.

Teori, isomorfisme – kapitel 2

Min problemformulering indeholder som tidligere beskrevet et fokus på hvordan arbejdet kan formes. Når jeg henviser til formes, så mener jeg, at det som udgangspunkt kan forstås på flere måder. Hvorfor jeg også vurderer, det er relevant at definere, hvordan jeg forstår og forholder mig til det. Den opfattelse af forme som jeg anvender, læner sig op ad nyinstitutionel teori og DiMaggio & Powell's (1983) begreber om isomorfisme. Jeg starter dette afsnit med en overordnet beskrivelse af nyinstitutionel teori og derefter en præsentation DiMaggio & Powell's (1983) begreber om isomorfisme.

Som navnet antyder, så indeholder nyinstitutionel teori noget nyt. Nyinstitutionel er en videreudvikling institutionel teori, og omfatter tankegange og begreber der ikke indgår i institutionel teori. Fælles for begge er at de, selv om navnet antyder det, ikke er en teori, men en teoriretning der indeholder en række teorier og begreber. Pedersen (2014) fremhæver særligt DiMaggio & Powell's (1983) udgivelse "*The Iron Cage Revisited: Institutional Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields*" som startskuddet på nyinstitutionel teori. Samme tekst anvender jeg i dette speciale, da DiMaggio & Powell's (1983) begreber om isomorfisme præsenteres her.

Nyinstitutionel teori omfatter en gruppe af teorier og begreber beskriver organisationers ageren (Pedersen, 2014). Ageren der af Pedersen (2014) beskrives som selvfølgeligheder, men med andre blikke kan anskues som "socialt skabte fænomener" (Pedersen, 2014).

Isomorfisme

Forklaret simpelt så omfatter isomorfisme ifølge DiMaggio & Powell (1983) de processer der gør at organisationer bliver ens. Organisationer forstås her i en bred forståelse, alt fra og imellem pizzeria til kommune og skolebestyrelse. De processer DiMaggio & Powell (1983) beskriver forklarer de ud fra tre mekanismer. De tre mekanismer som DiMaggio & Powell (1983) beskriver er: tvangsmæssig (coercive) isomorfisme, mimetiske (mimetic) processer og normativt (normative) pres (DiMaggio & Powell, 1983; Pedersen, 2014). Jeg redegør udelukkede for tvangsmæssig isomorfisme da jeg ikke vurderer, at de øvrige to mekanismer er relevante for dette speciale.

Tvangsmæssig isomorfisme

DiMaggio & Powell (1983) beskriver den at tvangsmæssige isomorfisme kan ske når en organisation har magt eller mulighed for at bestemme over en eller flere organisationer. Det kan f.eks. være fødevarerstyrelsen der laver nye retningslinjer for opbevaring af fødevarer. Der bliver tale om nye regler der skal følges, hvis man arbejder med fødevarer, hvorfor det også er sandsynligt at organisationer indenfor det felt bliver ensliggjort (Pedersen, 2014). Der er her tale om et hierarkisk eksempel. At udvalgte organisationer er berettiget til at bestemme over andre organisationer. Tvangsmæssig isomorfisme dog også omfattet kontrol over andre uden det nødvendigvis er hierarkisk eller lovbestemt. Pedersen (2014) anvender et eksempel med økonomisk støtte til frivillige foreninger for at beskrive disse situationer. For at foreningerne kan modtage nødvendig økonomisk støtte, så kræver det at foreningerne underlægger sig visse krav, som f.eks. krav til regnskabet. Tvangsmæssig isomorfisme kan på den måde også være tilfældet hvor en organisation, har en ressource andre organisationer har behov for. Disse organisationer er derfor tvunget til at underlige sig krav fra den organisation der ressourcerne (Pedersen, 2014).

Jeg vurderer, at det er relevant at anvende tvangsmæssig isomorfisme, fordi organisationer netop udtrykker at være afhængige af §18-midler. Frivilligrådet (2020) kalder ligefrem midlerne livsnødvendige. Det er derfor relevant at anskue midlerne med tvangsmæssig isomorfisme, fordi organisationer har behov for ressourcen (midlerne).

Løbende i analysen og diskussionen vil jeg udfolde tvangsmæssig isomorfisme i relation til mine fund. For derved at forstå den formning der kan ske af det frivillig sociale arbejde.

Metode – kapitel 3

Dette kapitel indeholder først præsentation af det videnskabsteoretiske ståsted. Herefter en beskrivelse af den udvalgte studiepopulation og en beskrivelse datakilder og dataindsamling. Dernæst en gennemgang af analysestrategi, -proces og anvendte variabler. Afsnittet afsluttes med gennemgang af forudsætninger for analyserne.

Videnskabsteoretisk ståsted

I forhold til mit videnskabsteoretiske ståsted har jeg haft en udfordring. Som det uddybes senere i dette kapitel, så er dette speciales datakilder, dataindsamling, datasæt og analysemetoder opdelt i to. Denne opdeling gør, at jeg ikke kan bekende mig til en enkel videnskabsteoretisk retning, da mine to tilgange har været vidt forskellige. Jeg placerer mig derfor et sted mellem to overordnede retninger. Disse to retninger er hermeneutikken og positivismen. Hermeneutikken udgør retningen for det der senere præsenteres som datasæt 1 og kommunernes skrevne tildelingspraksis. Hermeneutikken er min retning for dette, fordi udgangspunktet for mit arbejde med datasæt 1 og kommunernes skrevne tildelingspraksis er baseret på en aktiv anvendelse af (forud)antagelser. Samt at metoden er (delvis) fortolkning af tekster (Holm, 2011; Thurén, 1992). Posivismen udgør retningen for det der senere præsenteres som datasæt 2 og kommunernes faktiske tildelingspraksis. Dette lægger sig op ad positivismen, da jeg i arbejdet med datasæt 2 og kommunernes faktiske tildelingspraksis søger at identificere sammenhænge mellem faktorer. Dertil læner jeg mig op ad positivismen, fordi jeg har taget udgangspunkt i mit konkrete data, og derfor har arbejdet induktivt (Holm, 2011; Thurén, 1992)

Population/setting, datakilder og dataindsamling

Dette speciale anvender data fra både alle Danmarks kommuner og fra udvalgte kommuner. Alle anvendte datakilder er dokumenter og lignende der i forvejen er offentlige tilgængelige. Jeg har i forbindelse med dataindsamlingen anvendt forskellige metoder, og har på baggrund af det genereret to forskellige datasæt.

Population/setting

Min studiepopulation består overordnet af danske kommuner. Jeg har i dette speciale en todelt dataindsamling (udddybes i senere afsnit), der tager udgangspunkt i forskellige datakilder og der genererer to forskellige datasæt. Derfor har jeg også delvis forskellige studiepopulationer.

Det første datasæt tager udgangspunkt i kommunernes skrevne tildelingspraksis i form af dokumenter og anden materiale der beskriver deres kriterier, krav og processer for tildeling af §18-midler. Dette datasæt omtales fremadrettet som datasæt 1. Det andet datasæt tager udgangspunkt i kommunernes faktiske tildeling af §18-midler til ansøgere, i form af oversigter omkring tildeling og begrundelser. Dette datasæt omtales fremadrettet som datasæt 2. Begge datasæt beskrives uddybende senere i dette kapitel.

Datasæt 1's studiepopulation er 94 danske kommuner. Jeg har været nødt til at ekskludere fire kommuner, og det er derfor ikke indgår alle 98 danske kommuner der indgår i datasæt 1. En kommune er ekskluderet fordi den ikke tildeler midler efter et puljeprincip. To kommuner er ekskluderet fordi deres informationer om §18-midler så begrænsede, at jeg vurderer at det ikke giver mening at inkludere dem. Den sidste ene kommune er ekskluderet fordi jeg mistænker, at de oplysninger der er opgivet, ikke længere er gældende, da der bl.a. henvises til tildelingstemaer for 2020. Jeg har taget kontakt til denne kommune for at udrede fejlen, for at kommunen derved kunne inkluderes i datasættet. Kommunen har ikke vendt tilbage, og jeg er derfor endt med at ekskludere kommunen. De fire ekskluderede kommuner indgår i datasæt 1 som manglende, og betegnes derfor som missing.

Studiepopulationen for datasæt 2 er ni udvalgte kommuner. Jeg har udvalgt kommunerne efter de kriterier der fremgår af tabel 1. Udover at være udvalgt efter kriterierne fra tabel 1, så har jeg fravalgt enkelte kommuner af andre årsager. En kommune har jeg fravalgt fordi medarbejderen med ansvar for tildelingen, kunne fortælle, at der efter den officielle tildeling var der tildelt ekstra midler til udvalgte ansøgere. Jeg har derfor fravalgt kommunen, fordi tildelingen så ikke afspejler den faktiske tildeling. Hvilket er tankegangen med datasæt 2. Derudover har jeg fravalgt to kommuner fordi de havde så få ansøgere (8 og 4 ansøgere), at jeg vurderede at de ikke var relevante at medtage som en af de ni.

Jeg vurderer at jeg på baggrund af de kriterierne jeg har opstillet, at jeg sikrer en nogenlunde repræsentativitet. Fordi jeg har udvalgt kommuner fra forskellige geografiske placeringer og regioner, samt kommuner med forskellige indbyggertal. Jeg er opmærksom på at de kommuner jeg har udvalgt, blot udgør 9,38% af de kommuner der tildeler ud fra puljeprincip. Altså en relativ lille andel af kommunerne. De samlede antal ansøgninger fra disse ni kommuner udgør 704. Hvor stor en andel 704 ansøgninger er af de samlede antal ansøgninger i Danmark ved jeg ikke. Der efter min viden, er der ikke noget samlet overblik over antal ansøgninger, hvorfor det heller ikke er muligt at udregne andelen.

Tabel 1: Oversigt over anvendte kriterier til at udvælge de kommuner der indgår datasæt 2. Kommunernes indbyggertal er baseret på 2022K1 data fra Danmarks statistik.

Kriterie	Forklaring
<i>Offentlig tilgængelig information omkring tildelingen</i>	At det er muligt at se hvor meget ansøgerne har ansøgt om At det er muligt at se hvor meget ansøgerne er blevet tildelt At det er muligt at se begrundelser for tildelingerne
<i>Kommunens indbyggertal/størrelse</i>	3 kommuner der har et lavt indbyggertal (<i>under 25.000 indbyggere, eller så tæt på 25.000 som muligt</i>) 3 kommuner der har et mellem indbyggertal (<i>over 50.000 indbyggere, men så tæt på 50.000 som muligt</i>) 3 kommuner der et højt indbyggertal (<i>over 100.000 indbyggere, og så langt fra 100.00 som muligt</i>)
<i>Geografisk placering/ region</i>	3 kommuner fra Region Hovedstaden og Region Sjælland 3 kommuner fra Region Syddanmark 3 kommuner fra Region Nordjylland og Region Midtjylland

Datakilder, -indsamling og bearbejdning

Som tidligere beskrevet så er mine datakilder dokumenter og lignende der allerede er offentlige tilgængelige. Dog er datakilderne for de to datasæt forskellige. Da datakilderne er forskellige, så anvender jeg også forskellige metoder til dataindsamlingen. Dette afsnit er derfor opdelt i datasæt 1 og datasæt 2.

Datasæt 1

Datakilderne til datasæt 1 er kommunale retningslinjer for tildeling og ansøgning af §18-midler. De dokumenter jeg anvender, omtaler kommunerne almindeligvis ikke som retningslinjer. Retningslinjer er et begreb jeg har defineret. Det jeg definerer som retningslinjerne er en række forskellige dokumenter, som for nogle kommuner er PDF-filer, flyers eller hjemmesider. Fælles for disse typer af dokumenter er, at de beskriver kriterier for tildelingen og ansøgningen af §18-midler. De beskriver f.eks. hvad der kan, og ikke kan, søges støtte til. Eller hvilke målgrupper der f.eks. støttes. Dokumenternes navne, indhold og opbygningen varierer ofte fra kommune til kommune, hvorfor det har været nødvendigt for mig at samle det under et begreb. Derfor vil jeg også fremadrettet blot omtale de mange former for dokumenter, som det jeg i ovenstående har defineret som retningslinjer. Retningslinjerne udgør det jeg behandler som kommunernes skrevne tildelingspraksis.

Formålet med at tage udgangspunkt i kommunernes retningslinjer, har været at anvende hyppigheden af specifikke regler og kriterier der indgår i retningslinjerne, til at skabe et datasæt med overblik over dette. Dette datasæt giver efter min vurdering et blik på kommunale tendenser, hvilket gør det muligt at identificere grupper og mønstre blandt kommunerne. Ydermere så er disse regler og kriterier et afsæt for at drøfte hvordan kommunerne kan forme det frivillig sociale arbejde.

Dataindsamlingen og datasættets tilblivelse, er foregået ved, at jeg har gennemgået kommunernes retningslinjer. Gennemgangen har fundet sted mellem den 23. marts og 12. april 2022. Imens jeg har gennemgået retningslinjerne, har jeg i kodeprogrammet "Nvivo" foretaget en temacentret kodning. Samtidig har jeg med udgangspunkt i kodningen angivet forekomsten af specifikke regler og kriterier i et Excel ark. Dette Excel ark er datasæt 1.

Da jeg påbegyndte dette speciale, så antog jeg i første omgang, at den metode jeg skulle anvende, var dokumentanalyse. Fordi jeg skulle analysere dokumenter i form af retningslinjer. Jeg har erfaret, at selv om jeg tager udgangspunkt i diverse dokumenter, så er min metode ikke nødvendigvis dokumentanalyse. Overordnet indgår der i en dokumentanalyse en vurdering af modtageren, dokumenttyperne, dokumenternes autenticitet, troværdighed og repræsentativitet. Ydermere er der et fokus på budskabet, argumenter, sprog og dokumenternes tilblivelse (Duedahl & Hviid Jacobsen, 2010). Disse elementer ville også være relevante at have fokus på i gennemgangen af retningslinjerne. De er dog ikke elementer der har fyldt i min metode eller analyse. Jeg har anvendt elementer af det

Duedahl & Hviid Jacobsen (2010) betegner som en tekst- og indholdsanalyse. Duedahl og Hviid Jacobsen (2010) beskriver, at der findes mange former for tekst- og indholdsanalyse. Former der både kan ”*variere fra det relativt banale til det særdeles raffinerede*” (Duedahl og Hviid Jacobsen, 2010, s. 80), hvorfor det også er vanskeligt at præcisere analysetypen yderligere. Min dataindsamlingsmetode er der altså elementer fra tekst- og indholdsanalyse, og en kvalitativ temacenteret kodning som der kendes fra kodning af interviews.

Min temacentrede kodning tager udgangspunkt i en række prædefinerede kategorier, som fremgår af tabel 2. Kategorierne er defineret med udgangspunkt i vejledningen for området (Social og Indenrigsministeriet, 2017) og anbefalinger fra Frivilligrådet (Frivilligrådet, n.d). Jeg har udover disse to inspirationskilder har jeg anvendt retningslinjer fra 5 tilfældige kommuner, for at forstå formen af retningslinjerne. At sikre at kategorierne ville være brugbare i kodeprocessen. Kategorierne er desuden gennemgået med mennesker der i deres professionelle virke arbejder med §18-midler. Dette har jeg gjort, for at styrke relevansen af punkterne, samt sikre at de udvalgte punkter er relevante for det frivillige sociale arbejdes praksis.

Tabel 2: Kategorier anvendt i forbindelse med den temacentrede kodning af kommunale retningslinjer. I parentes er angivet hvorvidt kategorien er prædefineret eller defineret løbende.

Kode kategorier	Udgangspunktet for at medtage kategorien
Støtte til frivillige sociale indsatser/tilbud eller foreninger – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Frivilligrådets anbefalinger for forvaltning af §18-midler. - Inspiration fra udvalgte gennemgåede kommuner - Vejledningen for området
Inddrages lokale eksperter eller lignende i beslutningen omkring tildeling af midler? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Frivilligrådets anbefalinger for forvaltning af §18-midler. - Vejledningen for området
Er der mulighed for flerårig støtte? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Frivilligrådets anbefalinger for forvaltning af §18-midler. - Vejledningen for området

Giver kommunen støtte aktiviteter? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Aktiviteter er selve det frivillig sociale arbejde. Hvis det ikke støttes, hvad skal så støttes?
Giver kommunen støtte til udflugter? – <i>defineret løbende</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Defineret løbende da flere kommuner ikke støttede det.
Giver kommunen støtte til driftsudgifter? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Frivilligrådets anbefalinger for forvaltning af §18-midler. - Inspiration fra udvalgte gennemgåede kommuner - Vejledningen for området
Giver kommunen støtte til lønudgifter? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Forlængelse af driftsudgift argumentet, er en specifikform for driftsstøtte.
Giver kommunen støtte til huslejeudgifter? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Forlængelse af driftsudgift argumentet, er en specifikform for driftsstøtte.
Kan nystartede indsatser støttes? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Frivilligrådets anbefalinger for forvaltning af §18-midler. - Vejledningen for området
Antal gange støtten uddeles i løbet af et år – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Opstået via drøftelse med professionelle. - Gør det muligt at udføre arbejdet når ideen opstår.
Støtter kommunen på tværs af kommunegrænser? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Frivilligrådets anbefalinger for forvaltning af §18-midler. - Inspiration fra udvalgte gennemgåede kommuner - Vejledningen for området
Har kommunen krav om statsautoriseret eller registeret revisor i forbindelse med regnskab? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Inspiration fra udvalgte gennemgåede kommuner - Vejledningen for området - Litteratur (Pedersen, 2014)

Har kommunen krav om evaluering? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Inspiration fra udvalgte gennemgåede kommuner - Litteratur (Ali & Gull, 2019)
Støtter kommunen mindre formaliserede indsatser, herunder indsatser uden CVR-nummer, NemKonto mm.? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Inspiration fra udvalgte gennemgåede kommuner - Vejledningen for området
Har kommunen et særligt fokusområde for tildelingen af midler? – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Inspiration fra udvalgte gennemgåede kommuner - Vejledningen for området
Hvilke målgrupper er angivet? – <i>defineret løbende</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Defineret løbende, eftersom jeg ikke havde overvejet kategoriens relevans.
Nævner kommunen at ansøgerens formue/egenkapital har en betydning for tildelingen af støtte? – <i>defineret løbende</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Defineret løbende eftersom flere kommuner nævnte formues betydning
Årstal/udgivelse – <i>prædefineret</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Ingen specifik årsag

Selv om størstedelen af mine kategorier har været prædefinerede, så har jeg også løbende defineret nye kategorier som jeg har kodet efter. Det gælder f.eks. kategorien der relater sig til ansøgerens formue/egenkapital. Det har jeg gjort i tilfælde hvor der i retningslinjer har været tilstrækkelig fokus på en bestemt regel/kriterie til at den har været iøjefaldende. Eller hvis samme regel/kriterie har gået igen på tværs af kommunernes retningslinjer. Jeg er desuden klar over at de kategorier jeg har udvalgt, sandsynligvis har været påvirket af hvad jeg finder relevant at undersøge. Derfor er der sandsynligvis også kategorier der objektiv set, havde været relevant at medtage, men som jeg har overset eller fravalgt i min gennemgang.

Selv om det på flere måder kan være atypisk, så illustrerer og tydeliggør jeg kodeprocessen yderligere i kapitel 4, som omhandler analyse med udgangspunkt i datasæt 1. Jeg inddrager i kapitlet uddrag fra kommunernes retningslinjer, hvorfor det bliver tydeligt hvordan kodede tekststykker har været med til at genere datasæt 1. Kommunen hvor tekststykkerne stammer fra er angivet i patenteres ved analyserne (se kapitel 4). Jeg har ikke anonymiseret kommunerne, eftersom at det drejer

sig om offentlige tilgængelige dokumenter. Alle anvendte retningslinjer i fuld længde kan udleveres ved behov.

Datasæt 2

Datakilderne til datasæt 2 er ni udvalgte kommunernes overblik over tildeling af §18-midler. Jeg har anvendt kommunernes seneste tildeling af midler. Af de anvendte overblik fremgår det: ansøgernes navn, hvor stor et beløb ansøgerne har ansøgt om, hvilket beløb ansøgerne er tildelt og for størstedelen begrundelserne for tildelingen. Oplysningerne fra kommunernes tildelingsoverblik udgør i overordnet træk datasæt 2, da jeg som udgangspunkt blot har noteret oplysningerne i et Excel ark. Jeg har i forbindelse med gennemgangen af kommunernes overblik gennemgået de konkrete ansøgninger for de kommuner hvor de var tilgængelige. I det videre arbejde er jeg endt med at frasortere disse oplysninger. Fordi anvendelsen af oplysningerne ville være for omfattende og kun tilgængelig for udvalgte kommuner. Det drejer sig bl.a. om oplysninger der uddyber ansøgningernes budgetter, aktiviteter og brugertal. Dertil har jeg i seks ud af ni tilfælde været nødsaget til at kontakte de pågældende kommuner for at udrede fejl i overblikkene. Ydermere har jeg i enkelte tilfælde været nødsaget til at kontakte udvalgte ansøgere, fordi deres målgruppe ikke var klare.

Kommunernes tildelinger udgør det jeg behandler som den faktiske tildelingspraksis.

Begrundelserne for tildelingen, varierer forholdsvis meget fra tildeling til tildeling og fra kommune til kommune. Derfor har jeg generaliseret begrundelserne ud fra temaer der fremgår af bilag 2. Begrundelserne er yderligere opdelt i brugbar begrundelse og ikke brugbar begrundelse. Kategoriseringen af dette fremgår også af bilag 2.

Af de ni kommuner jeg har udvalgt til datasæt 2, så har tre af disse kommuner ikke uddelt alle deres midler for 2022 endnu. Fordi de har flere ansøgningsrunder og/eller løbende ansøgningsmuligheder. Jeg interesserer mig i dette speciale som udgangspunkt ikke for antal af ansøgninger per kommune, hvorfor jeg ikke ser umiddelbare udfordringer med problematikken. Ligeledes så har jeg, med udgangspunkt i sidste års (2021) fordelinger, sammenlignet disse kommuners ansøgningsrunder og deres 2022 fordelinger og ansøgninger. Det er min vurdering, at disse kommunernes ansøgningsrunder er relative ens. Jeg ser derfor ikke nogen årsag til at behandle dette yderligere.

Analysevalg, -strategi og -proces

Dette afsnit er ligesom tidligere afsnit opdelt i datasæt 1 og datasæt 2. I dette afsnit gennemgår jeg først analysestrategien/- processen der knytter sig til analyserne foretaget med udgangspunkt i datasæt 1. Dernæst gennemgår jeg analysestrategien/ -processen der knytter sig til analyserne foretaget med udgangspunkt i datasæt 2. Alle analyser og test er foretaget i STATA 17.0.

Datasæt 1, Clusteranalyser

Jeg har som min hovedanalyse af datasæt 1, valg at foretage clusteranalyser. Jeg har i alt foretaget clusteranalyse af tre gang, med tre forskellige sæt af variabler. Variablerne er defineret med udgangspunkt i de kategorier jeg præsenterede i tabel 2.

Jeg anvender clusteranalyse som min metode, da jeg ønsker at identificere grupper og mønstre i kommunernes skrevne tildelingspraksis. Ligeledes for at identificere grupper af kommuner der har særlig meget eller lidt kontrol i forbindelse deres tildelingspraksis. For derved at se på kommunernes formning af det frivillig sociale arbejde.

Analyseafsnittet er opdelt i tre temaer, som også udgør rammerne for de tre clusteranalyser jeg anvender. De tre temaer og de tilhørende variabler fremgår af tabel 3. Temaerne har jeg udvalgt, da jeg vurderer at de fra forskellige vinkler kan hjælpe med at identificere mønstre i kommunernes skrevne tildelingspraksis, og/eller forstå hvordan kommunerne kan forme det frivillig sociale arbejde. Jeg har desuden fravalgt en række yderligere mindre temaer og variabler, grundet prioriteringer vedrørende specialets længde. Det omfatter kommunernes krav til regnskab, evalueringer og diverse årstals variabler. Frekvens tabeller for begge disse tre variabler fremgår af bilag 3.

Tabel 3: Overblik og definition over variabler anvendt i de tre clusteranalyser.

Clusteranalyse nr. samt tema for analysen	Variabler der indgår i clusteranalysen
Clusteranalyse 1 – kommunernes krav/prioriteringer til ansøgernes arbejde	<p>Fokusområde. Om kommunen har/kan have et fokusområde for tildelingen af støtte. Er kodet som en binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0. Er kodet som <i>"Har 1 ≥ fokus-/prioriteringsområde"</i> 1. Er kodet som <i>"Intet fokus-/prioriteringsområde"</i> <hr/> <p>Målgrupper. Om kommunen i deres retningslinjer har angivet målgrupper. Er kodet som en binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0. Er kodet som <i>"Kommunen har i deres retningslinjer angivet målgrupper"</i> 1. Er kodet som <i>"Kommunen har i deres retningslinjer ikke angivet målgrupper"</i> <hr/> <p>Lokalforankring. Om kommunen har krav om/prioriterer en lokalforankring af indsatsen/forening. Er kodet som en binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0. Er kodet som <i>"Kommunen har krav om/prioriterer en lokalforankring"</i> 1. Er kodet som <i>"Kommunen har ikke krav om/prioriterer en lokalforankring"</i> <hr/> <p>Formaliseringsgrad. Hvilken grad af formalisering kommunen forlanger ansøgere har. Er kodet som en binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p>

0. Er kodet som "*Lav grad af formalisering*"

1. Er kodet som "*Høj grad af formalisering*"

Indsatsersforening. Om kommunen skriver at støtten tildeles/er beregnet til frivillig sociale foreninger eller om den er beregnet til frivillig sociale indsatser. Er kodet som en binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som "*Støtte til frivillig sociale indsatser*"

1. Er kodet som "*Støtte til frivillig sociale foreninger*"

Clusteranalyse 2 – kommunens proces omkring tildeling af midler

Ekspertter. Om kommunen inddrager en form for lokale eksperter i tildelingen af støtte. Er kodet som en binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som "*Kommunen inddrager lokale eksperter i tildelingen*"

1. Er kodet som "*Kommunen inddrager, jf. deres retningslinjer, ikke lokale eksperter i tildelingen*"

Ansøgningsrunder. Om kommunen har flere ansøgningsrunder. Er kodet som binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som "*Kommunen har ≥ 2 ansøgningsrunder*"

1. Er kodet som "*Kommunen har < 2 ansøgningsrunder*"

Løbende. Om kommunen tildeler (en del af) støtten løbende. Er kodet som binær variabel.

Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som *"Kommunen har løbende ansøgningsrunder"*
1. Er kodet som *"Kommunen har ikke løbende ansøgningsrunder"*

Clusteranalyse 3 – typer af budget-/udgifts-
ster kommunen støtter

Driftsstøtte. Om der kan søges/anvendes støtte til drift. Er kodet som binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som *"Der gives driftsstøtte"*
1. Er kodet som *"Der gives ikke driftsstøtte"*

Husleje. Om der kan søges/anvendes støtte til at betale huslejudgifter i forbindelse med foreningen og/eller aktiviteten. Er kodet som binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som *"Der gives støtte til at betale husleje"*
1. Er kodet som *"Der gives ikke støtte at betale husleje"*

Lønudgifter. Om der kan søges/anvendes støtte til aflønning af medarbejdere. Er kodet som binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som *"Der gives støtte til aflønning af medarbejdere"*
 1. Er kodet som *"Der gives ikke støtte til aflønning af medarbejdere"*
-

Udflugter. Om der kan søges/anvendes støtte til aktiviteter i form af udflugter. Er kodet som binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som "*Der gives støtte til aktiviteter i form af udflugter*"
1. Er kodet som "*Der gives ikke støtte til aktiviteter i form af udflugter*"

Flerårigstøtte. Om der er mulighed for flerårigstøtte. Er kodet som binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:

0. Er kodet som "*Der er mulighed for flerårigstøtte*"
 1. Er kodet som "*Der er ikke mulighed for flerårigstøtte*"
-

Årsagen til at jeg ikke foretager en enkel større clusteranalyse, er primært grundet datasættets størrelse. Ifølge Mooi, Sarstedt & Mooi-Reci (2018) så er en tommelfingerregel i forbindelse med udvælgelse af variabler til clusteranalysen, at man som har minimum 10 gange så mange observationer som antal variabler der indgår i analysen. Mooi et al. (2018) anbefaler dog, at man har observationer svarende et sted mellem 30 til 70 gange af antallet af variabler. Kommunerne er i dette tilfælde observationerne. Jeg arbejder i dette speciale med 98 kommuner, men hvoraf 4 er faste missing. Ydermere er andre kommuner missing på enkelte andre variabler. Hvis jeg inddrog variablerne fra alle tre temaer, svarende til 13 variabler, i en samlet clusteranalyse, så ville dette som minimum kræve 140 kommuner. Hvilket ikke er en mulighed fordi der kun eksisterer 98 danske kommuner. Derfor vil en samlet clusteranalyse med alle variablerne aldrig være optimal.

I den første clusteranalyse indgår der 5 variabler. Dette giver et forhold mellem antal kommuner og variabler på 18,8. Forholdet er ikke indenfor det anbefalede område, men overholder tommelfingerreglen. Jeg har dog valgt at ekskludere variabelen *Indsatsservsforening*. Uddybes yderligere i afsnittet om forudsætninger. Derfor er forholdet mellem antal kommuner og variabler i stedet 23,5. Anden clusteranalyse har et forhold på 31,33, mens den sidste clusteranalyse har et forhold på 18,8.

Jeg anvender i alle de tre clusteranalyser en hierarkisk clusteranalyse. At jeg anvender en hierarkisk clusteranalyse, betyder overordnet at hver kommuner starter som en cluster, og sammenlægges efterfølgende med clusters der ligger tæt på. Proceduren forsættes indtil alle clusters er samlet i en cluster (Mooi, Sarstedt, & Mooi-Reci, 2018). Clustrene kan ses som grupperinger af observationer, eller i tilfældet for dette speciale kommuner. Jeg anvender i analysen målenheden Jaccard coefficient (JC), da målenheden er brugbar ved binære variabler (Mooi et al., 2018). Som det fremgår af tabel 3, så anvender jeg udelukkende binære variabler, hvorfor JC er oplagt. Udover at vælge målenhed, så kræver en hierarkisk clusteranalyse, valg af teknikken hvorefter clustrenes tæthed på hinanden måles. Jeg anvender teknikken "Ward's linkage", som tager udgangspunkt clustrenes varians (Mooi et al., 2018).

Datasæt 2, Lineær regression

Jeg har som min hovedanalyse af datasæt 2, valgt at foretage lineær regression. Jeg har valgt lineær regression fordi den er oplagt da jeg arbejder med en numerisk kontinuert afhængig variabel. Den afhængige variabel er tildelingsprocent. Alle inkluderede variabler fremgår af tabel 4. Variablerne er udvalgt ud fra en vurdering om, at de enten har en confunder effekt, kan være medvirkende til at forklare mulig formning af det frivillig sociale arbejde eller mønstre i kommunernes tildelingspraksis. Målgruppe er den primære uafhængige variabel, og jeg fokuserer derfor primært min analyse på den.

Table 4: Oversigt og definition af anvendte variabler i forbindelse med lineær regression.

Anvendte variabler	Variabel beskrivelse
Tildelingsprocent, afhængig variabel	Tildelt beløb/ansøgt beløb*100. Er kodet som kontinuert variabel.
Målgruppe, uafhængig variabel	<p>Ansøgningens målgruppe. Er kodet som nominal variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Børn, unge og familie</i> 2. <i>Somatisk sygdom</i> 3. <i>Handicap</i> 4. <i>Ældre og pensionister</i> 5. <i>Udsat</i> – består af følgende underkategorier: <i>social udsat, misbrug og sex relateret udsathed</i> 6. <i>Psykisk sårbarhed</i> – består af følgende underkategorier: <i>psykisk sygdom og ensomhed</i> 7. <i>Flygtninge og integration</i> 8. <i>Bred, blandet og andet</i> – består af følgende underkategorier: <i>hele befolkningen, kultur og fritid, frivillighed, traume og livssituationer, psykisk og fysisk vold, kønsspecifikt og andet</i>
Størrelse, uafhængig variabel	<p>Størrelsen på den kommune hvor ansøgningen stammer fra. Størrelse er baseret på indbyggertal (data fra Danmarks statistik, 2022K1). Er kodet som ordinal variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Stor kommune</i> (over 100.000 borgere) 2. <i>Mellem kommune</i> (over 50.000 borgere, men så tæt på 50.000 som muligt)

	<p>3. <i>Lille kommune</i> (kommuner der er under 25.000 borgere, eller så tæt på 25.000 som muligt)</p>
Landsdel, uafhængig variabel	<p>Landsdelen for den kommune hvor ansøgningen stammer fra. Er kodet som nominal variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p> <ol style="list-style-type: none">1. <i>Region Syddanmark</i>2. <i>Region Midt- og Nordjylland</i>3. <i>Region Hovedstad og Sjælland</i>
Udgiftsposter, uafhængig variabel	<p>Om kommunen i forbindelse med tildelingen af støtten, har knyttet tildelingen af midler til specifikke udgiftsposter for ansøgeren. Er defineret som binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Er kodet som "<i>knyttet specifikke udgiftsposter</i>"2. Er kodet som "<i>ikke knyttet specifikke udgiftsposter</i>"
Begrundelse, uafhængig variabel	<p>Om kommunen har givet en brugbar begrundelse i forbindelse med tildelingen af støtte (se bilag 2 for yderligere definition). Er defineret som binær variabel. Er opdelt i følgende kategorier:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Er kodet som "<i>Givet en brugbar begrundelse</i>"2. Er kodet som "<i>Ikke givet en brugbar begrundelse</i>"

Jeg anvender lineær regression, fordi det bidrager til et blik på grupper og mønstre i kommunernes tildelingspraksis. Ligeledes giver det et blik på formning af det frivillig sociale arbejde, fordi den muliggør at identificere prioritering af arbejde, f.eks. i form af de målgrupper der får højst tildelingsprocent.

Først i analyseafsnittet af datasæt 2 gennemgår jeg deskriptive analyser foretaget med udgangspunkt i den afhængige variabel "tildelingsprocent". Derefter foretager jeg univariat lineære regressionsanalyser med udgangspunkt i den afhængige variabel "tildelingsprocent". De univariate analyser foretager jeg, for at se om der er uafhængige variabler uden statistisk signifikans. Uafhængige variabler uden statistisk signifikans ekskluderer jeg fra den multivariate analyse. Jeg er klar over at der er en vedvarende diskussion omkring praksisen for dette, og at andre forstrækker at medtage uafhængige variabler uden statistisk signifikans (Kirkwood & Sterne, 2003). Jeg kommer dog ikke til at gå yderligere ind i denne diskussion, da alle mine uafhængige variabler er statistisk signifikante i de univariate analyser (se bilag 6). Derfor medtager jeg alle mine uafhængige variabler i den univariate analyse. Efter jeg har foretaget den multivariable analyse, foretager jeg likelihood-ratio tests for de variabler der har mere end to kategorier. Det vil sige de variabler der ikke binære variabler, hvilket omfatter variablerne "målgruppe", "størrelse" og "landsdel". Jeg foretager likelihood-ratio tests, da dette giver mig variablenes samlede signifikans, da regressionsanalysen kun angiver signifikans på kategori niveau (Kirkwood & Sterne, 2003). Jeg definerer en signifikant p-værdi ud fra et 5% signifikansniveau, og derfor en p-værdi $\geq 0,05$.

Forudsætninger for analyserne

Dette afsnit indeholder en gennemgang af forudsætningerne for clusteranalyse og lineær regression.

Forudsætninger for clusteranalyse

For at foretage clusteranalyserne så kræver det, at der ikke er korrelation mellem de variabler der indgår i clusteranalyserne (Mooi et al., 2018). Jeg har tidligere beskrevet at jeg har ekskluderet variabelen *Indsatsersforening*. Variablen er ekskluderet fordi den korrelerer (≥ 0.9) med variabelen *Målgrupper*. Jeg har desuden testet for korrelation for blandt de øvrige variabler. Ingen af de øvrige variabler korrelerer, hvorfor jeg ikke ekskluderer dem.

Foruden at tjekke vores korrelation, så kræver analyserne valg af det optimale antal clusters. Jeg har i forbindelse med dette opstillet dendrogrammer for hver af de tre analyser. Disse tre dendrogrammer fremgår af bilag 4. Derudover har jeg foretaget test for at identificere følgende tre værdier: "variance ratio criterion", "Duda-Hart index" og "pseudo T-squared". Jeg identificerer disse tre værdier, fordi de sammen med dendrogrammerne udgør beslutningsgrundlaget for valg af antal clustre. Jeg udvælger antallet af clustre på baggrund af den højeste "variance ratio criterion" og "Duda-Hart index", og den laveste "pseudo T-squared" værdi (Mooi et al., 2018). Dendrogrammerne anvender jeg kun som en visuel forståelse af clusterdannelserne.

Testudskrifter for "variance ratio criterion", "Duda-Hart index" og "pseudo T-squared" fremgår af bilag 4. For første clusteranalyse har jeg valgt otte clusters. Antallet beror i et kompromis. Ingen af værdierne er optimale ved de samme antal clusters, men otte er efter min vurdering det mest optimale antal. For anden clusteranalyse har jeg valgt fem clusters. Antallet er ligesom første clusteranalyse et kompromis. For tredje clusteranalyse har jeg også valgt fem clusters. Antallet beror igen i et kompromis.

Forudsætninger for lineær regression

For at jeg kan foretage en lineær regression, så skal følgende forudsætninger være opfyldt:

1. Den afhængige variabel er defineret som numerisk kontinuert
2. Den afhængige variabel er normalfordelt.
3. Der er samme varians for alle ansøgningerne (homoscedasticity)
4. At de uafhængige variabler er uafhængige af hinanden (lav/ingen multikollinearitet)
5. Der er en lineær sammenhæng mellem den afhængige variabel og hver kontinuert uafhængig variabel (Kirkwood & Sterne, 2003)

Første forudsætning er opfyldt da tildelingsprocent er defineret som en numerisk kontinuert variabel.

Anden forudsætning tester jeg ved at opstille et Q-Q diagram (qnorm i STATA). For at forudsætningen er opfyldt, så kræver det, at residualerne tilnærmelsesvis følger den lige linje (Kirkwood & Sterne, 2003). Jeg vurderer at forudsætningen er opfyldt, da residualerne i dette tilfælde følger den lige linje tæt på fuldstændig, se bilag 5.

Forudsætningen om samme varians har jeg undersøgt ved at opstille et scatterplot med residualerne plottet mod værdierne. For at forudsætningen er opfyldt, så kræver det at residualerne fordeler sig tilnærmelsesvis ligeligt omkring nullinjen og ikke danner et tydeligt mønster/form (Kirkwood & Sterne, 2003). Jeg vurderer at denne forudsætning ikke er opfyldt, da der tydeligt dannes en rombe form, se bilag 5. En Breusch–Pagan test for heteroskedasticity, bekræfter desuden at forudsætningen ikke er opfyldt, da p-værdien for testen er 0,0008. Testen er derfor signifikant, og variansen er derfor ikke den samme for alle ansøgninger (Kirkwood & Sterne, 2003). Jeg har derfor transformeret den afhængige variabel med forskellige teknikker (log, $\sqrt{\cdot}$, mm.), for at imødekomme forudsætningen. Transformationerne har dog ikke forbedret forudsætningen, og har desuden medført at forudsætningen om normalfordelingen ikke længere var opfyldt. For at tage højde for at forudsætningen om samme varians ikke er opfyldt, så anvender jeg i stedet robuste standard fejl (Kirkwood & Sterne, 2003).

Fjerde forudsætning om lav/ingen multikollinearitet undersøgt jeg ved STATA-kommandoen "vif", der giver en variance inflation faktor for hver af de uafhængige variabler. Faktoren må ikke overstige 10, eller være under 0,1 (Kirkwood & Sterne, 2003). Ingen af mine variabler overstiger 10, eller befinder sig under 0,1. Forudsætningen om lav/ingen multikollinearitet er derfor også opfyldt.

Sidste forudsætning om lineær sammenhæng mellem den afhængige variabel og hver kontinuert uafhængig variabel, er ikke relevant i dette speciale. Fordi jeg anvender ikke kontinuert uafhængige variabler. Alle forudsætninger er derfor opfyldt eller taget højde for.

Kapitel 4 – Analyse, datasæt 1, kommunernes skrevne tildelingspraksis (clusteranalyser)

Dette kapitel indeholder de analyser jeg har foretaget med udgangspunkt i datasæt 1, og derved kommunernes skrevne tildelingspraksis. Kapitlet er opdelt ud fra de tidligere nævnte tematikkerne for clusteranalyserne. I første afsnit har jeg fokus på kommunernes krav/prioriteringer til ansøgenes arbejde. I anden afsnit har jeg fokus på kommunens proces omkring tildeling af midler. I tredje og sidste afsnit har jeg fokus på typer af budget-/udgiftsposter kommunen støtter. Ved hver af variablerne er det kvantitative data suppleret med tekstuddrag fra de retningslinjer som dataene er genereret ud fra.

Kommunernes krav/prioriteringer til ansøgenes arbejde

Dette afsnit indeholder en gennemgang af de variabler der vedrører kommunernes krav/prioriteringer til ansøgenes arbejde. Se tabel 5.

TABEL 5: FREKVENSTABELLER FOR VARIABLER DER VEDRØRER KOMMUNERNES KRAV/PRIORITERINGER TIL ANSØGERNES ARBEJDE. N=98 KOMMUNER

VARIABEL	Kategori	Antal kommuner n (%)
FRIVILLIGE SOCIALE FORENINGER ELLER INDSATSER	<i>Støtte til frivillig sociale foreninger</i>	26 (26,53%)
	<i>Støtte til frivillig sociale indsatser</i>	68 (69,39%)
	<i>Missing</i>	4 (4,08%)
FORMALISERINGSGRAD	<i>Høj grad af formalisering</i>	77 (78,57%)
	<i>Lav grad af formalisering</i>	15 (15,31%)
	<i>Missing</i>	6 (6,12%)
STØTTE TIL NYE FORENINGER/INDSATSER		

	<i>(Kan) ikke støtte til nye foreninger/indsatser</i>	0 (0%)
	<i>Nye foreninger/indsatser (kan) støttes</i>	92 (93,88%)
	<i>Missing</i>	6 (6,12%)
KRAV/PRIORITERING AF LOKAL FORANKRING/RELATION		
	<i>Kommunen har ikke krav om/prioriterer ikke en lokalforankring</i>	33 (33,67%)
	<i>Kommunen har krav om/ prioriterer en lokalforankring</i>	59 (60,20%)
	<i>Missing</i>	6 (6,12%)
BETYDNING AF ANSØGERENS FORMUE/EGENKAPITAL		
	<i>Formue/egenkapital indgår ikke i vurderingen</i>	62 (63,27%)
	<i>Formue/egenkapital indgår i vurderingen</i>	30 (30,61%)
	<i>Missing</i>	6 (6,12%)
MÅLGRUPPER FOR STØTTEBERETTEDE INDSATSER		
	<i>Kommunen har i deres retningslinjer ikke angivet målgrupper</i>	33 (33,67%)
	<i>Kommunen har i deres retningslinjer angivet målgrupper</i>	58 (59,18%)

FOKUS-/PRIORITERINGSOMRÅDE FOR TILDELING	
	<i>Intet fokus-/prioriteringsområde</i> 45 (45,92%)
	<i>Har 1 ≥ fokus-/prioriteringsområde</i> 47 (47,96%)
	<i>Missing</i> 6 (6,12%)

Frivillige sociale foreninger eller indsatser

Som det fremgår af tabel 5, så støtter 26 kommuner (26,53%) frivillige sociale foreninger med §18-midler. 68 kommuner (69,39%) støtter frivillige sociale indsatser. Følgende to uddrag illustrerer forskellen mellem disse to kodninger:

"Det er kun frivillige sociale foreninger og organisationer, der kan søge om tilskud til frivilligt socialt arbejde." (Lemvig)

"Alle frivillige sociale organisationer og foreninger, kulturelle foreninger, initiativer, fagforeninger, boligforeninger, virksomheder eller enkeltpersoner, der arbejder med eller ønsker at igangsætte frivilligt socialt arbejde har mulighed for at søge tilskud fra Køge Kommunes frivilligmidler." (Køge)

Første uddrag dikterer, at støtten kun er til frivillige sociale foreninger, hvorfor jeg har kodet den som at støtte til frivillige sociale foreninger. Andet uddrag dikterer, at alle der arbejder eller starter frivillige sociale indsatser kan søge kommunens pulje, hvorfor jeg har kodet den til frivillige sociale foreninger.

Formaliseringsgrad

Jf. tabel 5, så støtter 77 kommuner (78,57%) kun ansøgere der har en høj formaliseringsgrad. I 15 kommuner (15,31%) støtter de også ansøgere med en lav formaliseringsgrad. I tilfælde hvor der er krav om vedtægter og/eller CVR-nummer, som i næste to uddrag, har jeg angivet at kommunen kun støtter ansøgere med en høj formaliseringsgrad:

"Foreningen/aktiviteten skal have et CVR-nummer fra Erhvervs-og Selskabsstyrelsen for at kunne få udbetalt det tildelte beløb. CVR-nummeret skal tilknyttes foreningens Nem-konto. Kontoen skal være en foreningskonto og ikke en privat konto." (Randers)

"Vedtægter skal medsendes, hvis det er første gang, I søger, eller hvis der er foretaget ændringer siden sidste ansøgning." (Hillerød)

Som ovenstående to uddrag viser, så er henvises der ikke direkte til høje formaliseringskrav, men henvises til et krav om CVR-nummer, Nem-konto og vedtægter. Vedtægter lægger op til/kræver at ansøgeren er organiseret som en forening, hvilket mindsker mulighederne for andre organiseringsformer. Ligeledes er CVR-nummer forbundet med andre krav om organisering. Det nedenstående uddrag viser mulighederne for mindre formaliseret arbejde:

"... Det afgørende er således at brugerstyringen er sikret og foregår demokratisk og med aftalte retningslinjer. Som forening er det vedtægterne, der beskriver retningslinjerne. Som gruppe mv. er det vigtigt at få nedfældet de aftalte retningslinjer, sådan at brugerstyringen beskrives og dokumenteres. Brugerstyringen kan dokumenteres ved minimum en beskrivelse af følgende:

- *Hvordan sikres det at beslutninger tages i fællesskab? Hvad gør I?*
- *Hvor ofte mødes I?*
- *Hvilke regler har I for at træffe en beslutning? (Hvordan opnås enighed om en beslutning?)*
- *Hvad gør I, når der opstår uenighed?*
- *Hvordan kommunikerer I til medlemmerne?"* (Faxe)

Uddraget er et eksempel på hvordan evt. udfordringer med lav formaliseringsgrad og andre organiseringsformer kan løses. Her ved at etablere retningslinjer der udfylder nogenlunde samme rolle som forenings vedtægter.

Støtte til nye foreninger/indsatser

Af tabel 5 fremgår det, at 92 kommuner (93,88%) også tildeler deres støtte nye foreninger og tiltag. Alle kommuner hvor jeg har kunne finde disse oplysninger, støtter altså nye foreninger og tiltag. I kommunernes retningslinjer kommer det f.eks. til udtryk på følgende måde:

"Der kan både ydes tilskud til nye initiativer, såvel som eksisterende aktiviteter til gavn for målgruppen. Støtten har således til formål, dels at understøtte udviklingen af nye frivillige sociale initiativer og nye foreninger, dels at understøtte, at igangværende indsatser kan fortsætte på det aktuelle niveau." (Assens)

Som første uddrag viser, så balanceres der en fordeling af støtte til nye såvel som gamle aktiviteter.

Hvilket også er i tråd med vejledningen for området (Social og Indenrigsministeriet, 2017).

Det er min vurdering, at for at kommunerne realt kan støtte nye tiltag, som alle kommunerne skriver de gør, så kræver det også en vis fleksibilitet i forhold til formaliseringsgraden. Hvis der ikke er muligheder for at omgå NEM-konto, vedtægter og CVR-nummer, så kræver det at foreninger allerede er veletablerede inden ansøgningen. Hvilket ikke kan forventes at være tilfældet for alle foreninger. Så kan kommunerne realt støtte nye foreninger, hvis de forlanger høje formaliseringskrav?

Krav/prioritering af lokal forankring/relation

Jf. tabel 5 fremgår det, at 33 kommuner (33,67%) ikke har et krav om lokal forankring eller ikke prioriterer en lokal forankring ved ansøgeren. Derimod har 59 kommuner (60,20%) en prioritering af eller har et krav om, lokal forankring. Krav om eller prioritering af lokal forankring fremgår bl.a. i kommunernes retningslinjer på følgende måde:

”Aktiviteterne skal som udgangspunkt foregå i Ishøj Kommune. Der kan dog ydes tilskud til konkrete aktiviteter, som foregår uden for Ishøj, hvis der er deltagelse af borgere fra kommunen, og der ikke findes et lignende tilbud inden for kommunen. Lokalt forankrede aktiviteter vil dog blive prioriteret.”
(Ishøj)

Flere kommuner anvender samme princip som ovenstående uddrag illustrerer. De støttede aktiviteter skal som udgangspunkt foregå i kommunen, men aktiviteter udenfor kommunen kan støttes hvis det er relevant for kommunens borgere.

I forbindelse med datasæt 2 og de ni kommuner, har jeg taget et kig på ansøgere uden lokal forankring. Det gælder f.eks. Børns Vilkår som har ansøgt i 8 ud af de 9 kommuner til deres landsdækkende og ikke lokal forankret Børnetelefons tilbud. I 7 ud af de 8 kommuner er de blevet tildelt støtte. I 5 ud af de 7 kommuner hvor Børns Vilkår er tildelt støtte, er der dog krav om eller prioritering af lokal forankring. I den ene af de 5 kommuner har forvaltningen oprindeligt også indstillet til et afslag, hvilket er i tråd med kommunens retningslinjer, men afslaget er blevet omgjort efter politisk behandling i udvalget det lokale frivilligråd. Dette har ikke været tilfældet i arbejds kommuner. Den ene kommune der ikke tildelte midler til Børns Vilkår, har desuden ikke et krav om eller prioritering af lokal forankring. Men har alligevel ikke tildelt støtte. Lignende tendenser gør sig gældende ved andre landsdækkende ansøgere.

Betydning af ansøgerens formue/egenkapital

Af tabel 5 fremgår det, at 30 kommuner (30,61%) inddrager ansøgerens formue/egenkapital i deres vurdering om tildeling af støtte. Hos 62 kommuner (63,27%) indgår formue ikke i vurderingen. Koden er medtaget fordi den opstod som en mulig relevant kode i gennemgangen, da som det også fremgår af fordelingen, indgår i vurderingen af tildeling ved tæt på 1/3 af kommunerne. Følgende uddrag, er et yderst beskrivende eksempel på hvordan formue konkret indgår i vurderingen:

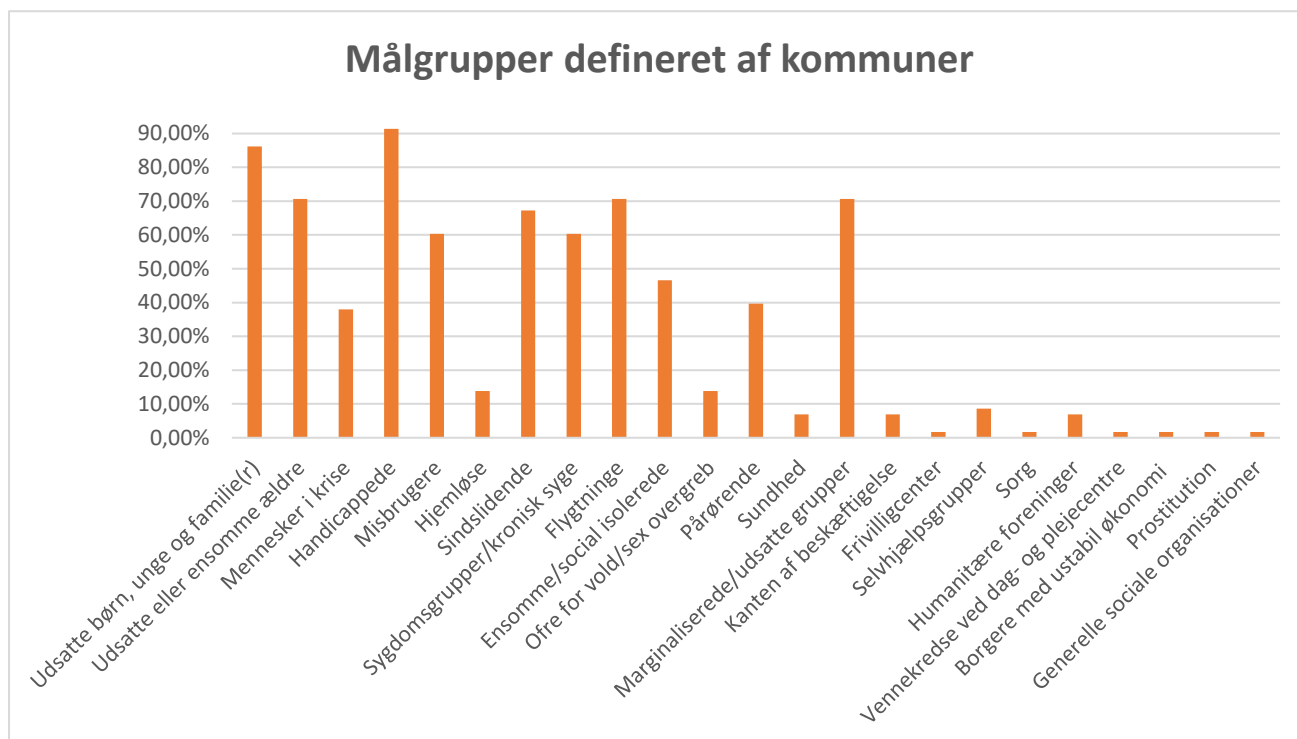
"Der gives ikke støtte til foreninger, som har en større formue. Det vurderes i det enkelte tilfælde, hvad der må anses nødvendigt til almindelig drift. Derfor er det vigtigt, at I angiver, hvis I har lagt midler til side til et særligt formål, fx en jubilæumsfest. Der kan ske fradrag i jeres udgifter, hvis de årlige budgetterede udgifter er mindre end den likvide formue. Hvis I ved seneste regnskab har en formue, der overstiger de forventede udgifter i ansøgningsåret med mere end 100 %, gives der afslag på tilskud. Hvis I har en formue, der overstiger udgifterne med mindre end 100 %, fratrækkes denne procentdel det beløb, der ansøges om. Der foretages dog en individuel vurdering." (Esbjerg)

Ovenstående uddrag viser relativt præcist hvordan denne kommune inddrager ansøgeres formue i vurderingen om tilskud. Ikke alle kommunerne der har angivet at formue indgår i vurdering, har angivet hvordan den præcis indgår, og hvor meget formuens størrelse betyder. Ansøgere vil derfor have vanskeligheder ved at gennemskue tildelingspraksissen.

Målgrupper for støtteberettede indsatser

33 kommuner (33,67%) har ikke angivet målgrupper i deres retningslinjer. Størstedelen, 58 kommuner (59,18%) har angivet målgrupper, og har derfor også defineret deres målgrupperne for det frivillige sociale arbejde. (Se tabel 5).

Af figur 1, fremgår alle målgrupper der er angivet i kommunernes retningslinjer. Flest kommuner har i deres definition af målgrupperne inkluderet borgere med handicap. Dernæst udsatte børn, unge og familie(r). Enkelte kommuner definerer også målgrupperne for det frivillig sociale arbejde anderledes end de øvrige kommuner. Det er f.eks. to kommuner der har defineret en del af målgruppen som borgere på kanten af beskæftigelse.

Figur 1: Søjlediagram over hyppigheden af målgrupper defineret i kommunernes retningslinjer. %-andel opgjort ud fra de 58 kommuner der har målgrupper i deres retningslinjer.

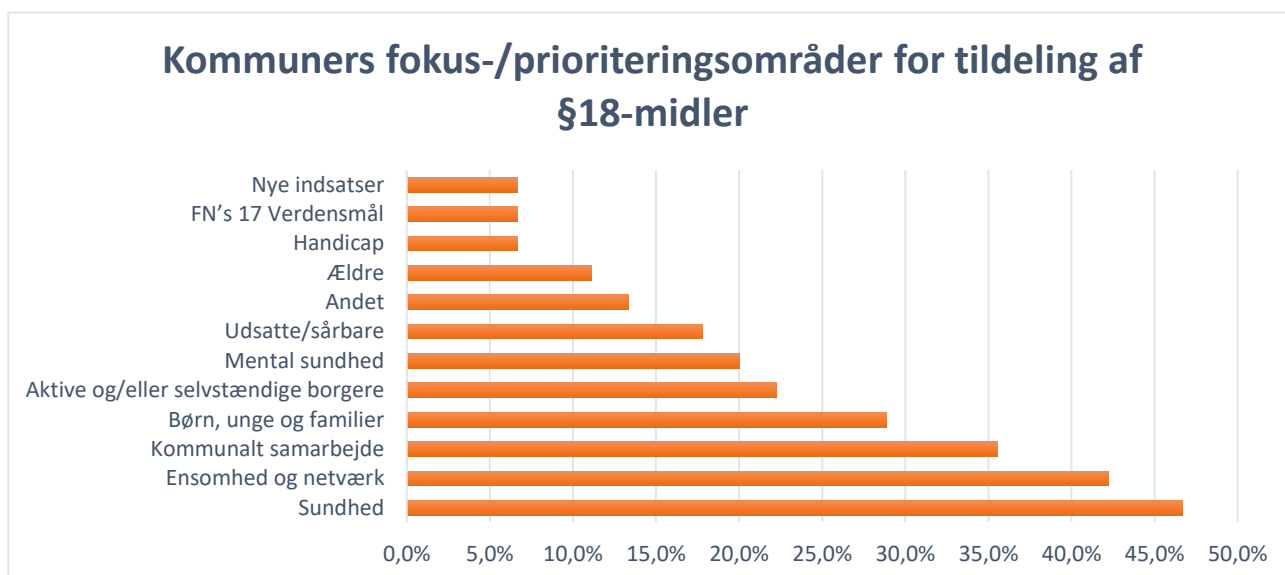
Fokus-/prioriteringsområde for tildeling

Af tabel 5 fremgår det, at 47 kommuner (47,96%) har mindst 1 fokus-/prioriteringsområde for deres tildeling af midler. 45 kommuner (45,92%) har ikke. Af figur 2, fremgår kommunernes fokus-/prioriteringsområder opdelt i overordnede temaer. Nedenstående uddrag et eksempel på et af disse fokus-/prioriteringsområder:

”Udvalget for Social og Psykiatri har med § 18 midlerne for 2022 besluttet, at der er et særligt fokus på sårbare børn, unge og deres familier, ensomhedsproblematikken og endelig sundhed hos udsatte borgere.” (Vordingborg)

Uddraget illustrerer det som jeg har defineret som fokus-/prioriteringsområder. Ansøgere som arbejder indenfor disse områder må forventes at tildeles særlig mange midler. Som det fremgår af figur 2, så er fokus-/prioriteringsområderne relativt forskellige og mange, til trods for at jeg har

samlet flere mindre områder. Sundhed er det mest hyppige fokus-/prioriteringsområde, som 21 (46,7%) af de 47 kommuner som har fokus-/prioriteringsområder har angivet. Ensomhed og netværk er det næstmest hyppigste som 19 kommuner (42,2%) har angivet. Kommunalt samarbejde har 3. flest kommuner angivet, svarende til 19 kommuner (35,6%). Enkelte kommuner har fokus-/prioriteringsområder har der overlapper med de mest almindelige målgrupper (jf. forrige afsnit).

Figur 2: Søjlediagram over hyppigheden af fokus-/prioriteringsområde defineret i kommunernes retningslinjer. %-andel opgjort ud fra de 47 kommuner der har fokus-/prioriteringsområder.

Clusteranalyse 1

Første clusteranalyse med fokus på kommunernes krav og prioriteringer til ansøgernes arbejde, er resulteret i 8 clustres, som fremgår af tabel 6. Jeg vil i dette afsnit gennemgå de 8 clusters, der repræsenterer 8 grupper af kommuner, der er forskellige i deres krav/prioriteringer til ansøgernes arbejde – og derved forskellige i hvordan de kan forme det lokale frivillig sociale arbejde. Jeg fokuserer på de clusters der har nogenlunde størrelse, og udelader derfor at kommentere på C2, C4 og C7. Dog det værd at bemærke, at C4 og C7 er de eneste to clusters med kommuner der ikke forlanger at arbejdet har en høj grad af formalisering.

Kommunerne i **C1** er kendetegnet ved at være kommuner der har fokus på et særligt område indenfor det frivillige sociale arbejde. Kommunerne har ikke defineret målgrupper og forlanger at arbejdet har en lokalforankring. Derudover støtter kommunerne i clusteren kun arbejde der har en høj grad af formalitet. Clusteren **C3** er den af alle de 8 clusters, der efter min vurdering, er de kommuner der oprører sig mest blandet. Som de fremgår af tabel 6, så er kommunerne i clusteren ens på variabelen målgruppe. Altså kommunerne i clusteren har ikke defineret målgrupper for det frivillig sociale arbejde der støttes. Kommunerne i clusteren er ikke ens på krav om/prioritering af lokal forankring, men en overvægt af kommunerne kræver lokal forankring. Ligeledes forlanger en overvægt af kommunerne i clusteren at ansøgere har en høj grad af formalitet. I forhold til fokusområder, så agerer kommunerne blandet, men en overvægt af kommunerne udvælger fokusområder de særligt støtter.

TABEL 6: VARIABEL FORDELING BASERET PÅ FØRSTE CLUSTERANALYSE. N=89 KOMMUNER

VARIABEL	Fokusområde, %		Målgrupper, %		Lokalforankring, %		Formalisering, %	
	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Lav	Høj
CLUSTERS								
C1, N=9	100%	0%	0%	100%	100%	0%	0%	100%
C2, N=4	100%	0%	100%	0%	100%	0%	0%	100%
C3, N=22	40,9%	59,1%	0%	100%	18,2%	81,8%	18,2%	81,8%
C4, N=5	100%	0%	100%	0%	0%	100%	100%	0%
C5, N=17	100%	0%	100%	0%	0%	100%	0%	100%
C6, N=13	0%	100%	100%	0%	0%	100%	0%	100%
C7, N=6	0%	100%	100%	0%	50%	50%	100%	0%
C8, N=13	0%	100%	100%	0%	100%	0%	0%	100%

Kommunerne i cluster **C5**, er kommuner der har defineret målgrupperne for det frivillig sociale arbejde de støtter, og oveni definition af målgrupper, så har disse kommuner defineret fokusområder for arbejdet. Kommunerne forlanger/ prioriterer ikke at arbejde er lokalforankret, men forlanger at arbejdet er højt formaliseret. Clusteren **C6** er en samling af kommuner der minder kommunerne i C5, men kommunerne i C6 adskiller sig fra dem i C5, da de ikke har udvalgt fokusområder for arbejdet. Cluster **C8** indeholder kommuner der ligesom kommunerne i C6, ikke har et fokusområde men

som stadig har defineret målgrupper for arbejdet. Kommunerne i clusteren kræver herudover en lokalforankring, og har krav om høj formalitet.

Overordnet set så er kommunerne forskellige i deres krav/prioriteringer til ansøgerens arbejde. Som forklaret ovenfor, så kan de ud fra disse krav/prioriteringer inddeles i 5 (8) grupper. Selv om kommunerne generelt er forskellige, så er der alligevel punkter hvor de er ens. Hvilket ikke nødvendigvis overraskende, eftersom at alle kommunerne sandsynligvis har udarbejdet deres retningslinjer med udgangspunkt i vejledningen for området. Et andet mønster der går på tværs af de 5 clusters er, at kommunerne enten definerer målgrupper eller fokusområder for arbejdet (med undtagelse af en mindre andel af C3). De danske kommuner beslutter altså overordnet set hvilke borgergrupper der skal have gavn af de tildelte midler.

Jeg præsenterede i kapitel 2 det nyinstitutionelle begreb isomorfisme, fordi jeg vurderede det kunne hjælpe med at forstå formningen af arbejdet. Tvangsmæssig isomorfisme er som tidligere beskrevet en mekanisme hvor ensliggørelse sker, fordi organisationer i et felt er tvunget til at efterleve direkte eller indirekte krav til dem (DiMaggio & Powell, 1983). Ovenstående kriterier og regler, er krav ansøgere, og derved organisationer, skal underlægge sig for at opnå støtte. Kravene er dog ikke ens på tværs af landet. Derfor må det også forventes, at arbejdet bliver ens på et kommunalt plan. Eller rettere at arbejdet bliver ens på et cluster niveau plan. Jeg har opsummeret dette yderligere afslutningen af dette kapitel, se tabel 11. Tabellen siger hvilken form for frivilligt socialt arbejde der støttes/prioriteres. Hvilken form for arbejde der støttes/prioriteres er, efter min vurdering, den samme form for arbejde der ensliggørelse. Det vil f.eks. sige, at blandt kommuner i C6, bliver arbejdet der finder sted i kommunen: *arbejde der er for målgruppe defineret af kommunen, arbejde der ikke behøver være lokalforankret men blot til gavn for kommunens borgere og arbejde der bærer præg af en høj grad af formalitet.*

I ovenstående eksempel med C6, bliver arbejdet bl.a. ens ud fra målgrupper defineret af kommunen. Arbejdet bliver som udgangspunkt ikke ens på des målgrupper, fordi arbejdet ikke udelukkende bliver målrettet en målgruppe. For at dette ville ske, så ville det kræve at kommuner i deres definition af målgrupper kun valgte en målgruppe. Kun i et enkelt tilfælde af alle 94 kommuner har dette været tilfældet. Kravet om fokusområder minder på nogle punkter om kravet om målgrupper, men adskiller sig alligevel. Da fokusområder kan være mere tværgående. F.eks. ved at sætte fokus på

ensomhed, som kan være en problematik for flere målgrupper. Ydermere så kan der tildeles midler udenfor fokusområdet, hvilket ikke på samme måde er tilfældet for målgrupper. Til trods for dette så bliver arbejdet stadig udsat for tvangsmæssig isomorfisme i kommuner med fokusområder. Fordi for at opnå størst mulig støtte, så forventes det at ansøgeres arbejde er indenfor fokusområder. Det frivillige sociale arbejde i kommuner med fokusområder bliver derfor også ens ud fra fokusområderne, i den forstand at arbejdet vil være vinklet mod en særlig problematik.

Prioriteringen af/kravet om lokalforankring vurderer jeg ligeledes kan ses som et udtryk for tvangsmæssig isomorfisme. I starten af arbejdet med dette speciale antog jeg, at det skulle omhandle lokalt frivilligt socialt arbejde. Fordi specialet omhandler frivilligt socialt arbejde der støttes af kommunerne, og derfor, ud fra min opfattelse var lokalt. Jeg er efterhånden blevet opmærksom på at, det ikke nødvendigvis er tilfældet. Fordi kommunerne vælger selv om arbejdet skal have en lokalforankring. Ved at kommuner prioriter/sætter krav om lokal forankring, så tvinges arbejde til have en lokalforankring. Hvis arbejdet altså skal have kommunal støtte. Kravet om/ prioriteringen af lokalforankring er ligesom de forrige krav et udtryk for mekanismen tvangsmæssig isomorfisme, fordi kommunerne gennem tvang tvinger ansøgerne til at have en lokalforankring. Derved bliver det frivillige sociale arbejde også ensliggjort.

Sidste variabel der indgår i clusteranalyse 1, er graden af formalisering. Generelt så er det et fåtal af kommuner der tillader en lav grad af formaliseringen blandt ansøgeren, se tabel 6. I modsætningen til de forrige variabler, så som direkte var regler/kriterier, så er der sjældent angivet et krav omkring graden af formalisering. Som det fremgår af tekstuddrag i den deskriptiv analyse, så er der ofte krav om CVR-nummer, NemKonto og/eller forenings vedtægter. Krav jeg tidligere har argumenteret for, er et udtryk for krav om høj formalitet. Disse forskellige høje formalitetskrav kan ligeledes ses som tvangsmæssig isomorfisme. Mekanismen adskiller sig her fra de tidligere gennemgåede. Fordi kommunerne forlanger ikke at ansøgere er høj formaliserede, men stiller en række krav der kræver at ansøgerne er høj formaliserede. Dette er stadig et udtryk for tvangsmæssig isomorfisme, fordi det er påtvunget hvis arbejdet skal støttes, og fordi arbejdet bliver ensliggjort i forhold til des formaliseringsgrad. Det frivillige sociale arbejde bliver derfor i størstedelen af Danmarks kommunerne højt formaliseret arbejdet. Dette er i modstrid med vejledningen for området, som der nævner at kommunerne også skal sigte mod at samarbejde med bl.a. *"andre frivillighedsinitiativer også af mindre*

formaliseret art” (Social og Indenrigsministeriet, 2017, s. 8). Størstedelen af kommunerne støtter derfor ikke det de vejledes til at støtte.

Kommunens proces omkring tildeling af midler

Dette afsnit indeholder en gennemgang af de variabler der vedrører kommunernes processer omkring tildelingen af midler. Se tabel 7.

TABEL 7: FREKVENSTABELLER FOR VARIABLER DER VEDRØRER KOMMUNERNES PROCESSER OMKRING TILDELINGEN AF MIDLER. N=98 KOMMUNER

VARIABEL	Kategori	Antal kommuner n (%)
ANTAL GANGE STØTTEN FORDELES	<i>Fordeles udelukkende løbende</i>	4 (4,08%)
	<i>Fordeles 1 gang årlig</i>	61 (62,24%)
	<i>Fordeles 2≥ gange årligt</i>	29 (29,59%)
	<i>Missing</i>	4 (4,08%)
DEL ELLER HELE STØTTEN FORDELES LØBENDE	<i>Fordeles <u>ikke</u> løbende</i>	71 (72,45%)
	<i>Fordeles løbende</i>	23 (23,47%)
	<i>Missing</i>	4 (4,08%)
INDDRAGELSE AF LOKALE EKSPERTER I TILDELING	<i>Ekspertes inddrages <u>ikke</u></i>	61 (62,24%)
	<i>Ekspertes inddrages</i>	31 (31,63%)
	<i>Missing</i>	6 (6,12%)

Årlige fordelingsrunder

Det fremgår af tabel 7, at 4 kommuner (4,08%) har nul ansøgningsrunder, hvilket skyldes at deres midler udelukkende fordeles løbende. 61 kommuner (62,24%) fordeler deres midler ved 1 årlig

ansøgningsrunde, og 29 kommuner (29,59%) tildeler deres midler ved 2 eller flere ansøgningsrunder. Det kommer f.eks. til udtryk i følgende to uddrag:

"Der er mulighed for at søge puljen til frivilligt socialt arbejde i Lemvig Kommune én gang årligt med frist 1. december. Hvis der er midler til overs, åbnes der for anden ansøgningsrunde med ansøgningsfrist 1. maj." (Lemvig)

"Den første ansøgningsfrist falder 1. november, hvor der uddeles ca. 2/3 af den samlede pulje. Disse midler udbetales i januar måned det førstkommende år, og betegnes derfor som årets første ansøgningsrunde. Det er primært i denne første ansøgningsrunde, at foreningerne kan søge om tilskud til drift. Der kan ligeledes søges tilskud til aktiviteter i den første ansøgningsrunde. Dermed får foreningerne mulighed for at planlægge hovedparten af deres drift og aktiviteter for det kommende år. ... Den anden ansøgningsrunde falder den 1. maj. I denne ansøgningsrunde udbetales den sidste tredjedel af puljen. I anden ansøgningsrunde udbetales der primært tilskud til aktiviteter." (Frederikshavn)

Ovenstående uddrag viser to eksempler som forskellige former for flere ansøgningsrunder. Første kommune tildeler primært midler i december, og har kun en anden ansøgningsrunde i tilfælde af retsmidler. Der er altså ikke garanteret to ansøgningsrunder, hvorfor jeg også har angivet kommunen med en ansøgningsrunde. Samme gør sig gældende i en række andre kommuner. Andet uddrag viser en tilgang der garanterer at kommunen har to ansøgningsrunder. Fordi en andel er besluttet til fordeling senere på året. Ikke alle kommuner der har flere ansøgningsrunder, specificerer så eksplicit forskelle ved de forskellige runder, selv om det er tilfældet for ovenstående kommune. Denne fordeling af ansøgningsrunder, muliggør, som kommunen i uddraget skriver, planlægning af året. Planlægning der evt. kan bidrage til mere stabilitet for ansøgerne.

Løbende fordeling af støtte

Af tabel 7 fremgår det, at i 71 kommuner (72,45%) fordeles midlerne ikke løbende. 23 kommuner (23,47%) fordeler enten en del af støtten eller hele puljen løbende. Nedenstående uddrag er et af de 23 tilfælde med løbende tildeling:

"Der er ansøgningsfrist én gang årligt d. 1. november, hvor der søges tilskud for kommende år. Tilbagebetalte midler fra året før samt en mindre del af puljen på 10.000 kr. kan via ansøgning tildeles administrativt til nye initiativer og aktiviteter, der startes i løbet af året. Ubrugte midler overgår til

næste års pulje.” (Solrød)

Som ovenstående uddrag viser, så har kommunen en almindelig ansøgningsfrist samt løbende fordeling af en mindre pulje til nye tiltag. Delvis samme princip som jeg beskrev i forrige afsnit om flere ansøgningsrunder.

Inddragelse af lokale eksperter i fordelingen

I tabel 7 fremgår det, at 61 kommuner (62,24%) ikke inddrager lokale eksperter i tildelingen af midler. 31 kommuner (31,63%) inddrager en form for lokale eksperter i tildelingen. Variablen opstod med udgangspunkt i Frivilligrådets anbefalinger (Frivilligrådet, n.d), og deres anbefaling tager derfor også udgangspunkt i inddragelse af lokale Frivilligråd. Hvilket ikke findes i alle kommuner. Derfor har jeg kodet med udgangspunkt i lokale eksperter, som følgende uddrag illustrerer:

”Beslutningskompetencen er uddelegeret til § 18 udvalg. Udvalget består af 2 medlemmer fra Frivillige foreninger, 2 medlemmer fra Folkeoplysningsudvalget samt 2 medlemmer valgt af Ældrerådet. Derudover tilbydes Integrationsrådet og Udsatterådet hver 1 medlem. (Lolland)

Ovenstående uddrag viser, hvad jeg har kodet som, inddragelse af lokale eksperter. Ydermere så illustrerer uddraget, at selv om kommunen ikke har et lokalt frivilligråd, så er det stadig muligt at gøre noget tilsvarende.

Grundet min dataindsamling til datasæt 2, så ved jeg, at selv om kommunerne ikke har angivet inddragelse i deres retningslinjer, så sker det alligevel. Derfor er andelen af kommuner der inddrager lokale eksperter sandsynligvis også underestimeret. Dog tager denne del udgangspunkt kommunernes skrevne praksis, og variablen tager derfor udgangspunkt i hvorvidt kommunerne ifølge deres retningslinjer har angivet at de inddrager lokale eksperter. Jeg uddyber dette yderligere i kapitel 6 i forbindelse med metodediskussion.

Clusteranalyse 2

Anden clusteranalyse har jeg foretaget, er med fokus på kommunernes proces omkring tildeling af midler. Jeg har i denne clusteranalyse anvendt tre variabler, de fremgår af tabel 8. Clusteranalysen er resulteret i 5 clusters. Ligesom ved clusteranalyse 1, så kommenterer jeg udelukkende på clusters af en rimelig størrelse, og fravælger derfor cluster B2.

Kommunerne i **B1**, er kommuner der ikke inddrager lokale eksperter i deres tildelingens proces. Som tidligere forklaret, så kan lokale eksperter være lokale frivilligråd eller andre typer af relevante råd. Kommuner fra B1 er desuden kommuner som har to eller flere ansøgningsrunder, men derudover ikke tildeler midler løbende.

B3 er kommuner der agerer blandet på når det vedrører inddragelse af lokale eksperter og når det gælder antal ansøgningsrunder. En overvægt af kommunerne i clusteren inddrager ikke lokale eksperter i forbindelse tildelingen. Ligesom at en overvægt af kommunerne i clusteren har færre end to ansøgningsrunder. Alle kommunerne i clusteren har det til fælles at de tildeler midler løbende. Disse kommuner er de eneste kommuner der gør dette. Dette forklarer også hvorfor at kommu-

TABEL 8: VARIABEL FORDELING BASERET PÅ ANDEN CLUSTERANALYSE. N=88 KOMMUNER

VARIABEL	Eksperter, %		Ansøgningsrunder, %		Løbende, %	
	Ja	Nej	≥ 2 runder	<2 runder	Ja	Nej
CLUSTERS	Ja	Nej	≥ 2 runder	<2 runder	Ja	Nej
B1, N=15	0%	100%	100%	0%	0%	100%
B2, N=7	100%	0%	100%	0%	0%	100%
B3, N=19	36,8%	63,2%	36,8%	63,2%	100%	0%
B4, N=31	0%	100%	0%	100%	0%	100%
B5, N=16	100%	0%	0%	100%	0%	100%

nerne på variablerne om lokale eksperter og antal ansøgnings er blandet. Da det ikke er muligt at sammenlægge dem med andre clusters, fordi de adskiller sig gevaldigt fra de øvrige clusters da de tildeler midler løbende.

Clusteren **B4** indeholder kommuner der heller ikke inddrager lokale eksperter. Derudover har kommunerne i clusteren alle færre end to ansøgningsrunder, og kommunerne tildeler desuden heller ikke midler løbende. Kommunerne i **C5** har et vis overlap til kommunerne i B4. Fordi kommunerne i C5 heller ikke tildeler midler løbende, og fordi de også har færre end to ansøgningsrunder. Kommunerne i C5 inddrager dog, modsat kommuner i C4, eksperter i deres tildeling af midlerne.

Kommunernes inddragelse af lokale eksperter, vurderer jeg ikke direkte betyder noget for kommunernes formning af det frivillig sociale arbejde. Ligeledes vurderer jeg heller ikke, at det kan se som et udtryk for en mekanisme til isomorfisme. Derimod så antager jeg, at det at lokale eksperter inkluderes i tildelingsprocessen må forventes at påvirke tildelingen af midler. Om dette er tilfældet, har jeg ikke har som fokus, men jeg ved fra dataindsamling til datasæt 2, at tildelingsforslag eller

høringssvar fra f.eks. lokale frivilligråd er generelt set er blevet imødekommet. Tildelingsforslag foretaget fra kommunale medarbejdere, er dog også generelt set er blevet imødekommet. Så måske siger dette mere om de politikere beslutter tildelingerne, end det gør om inddragelsen. At det egentligt ikke inddragelse af netop lokale eksperter der betyder det store.

Jeg har tidligere i dette speciale argumenteret for, at tildelingen af midlerne er udtryk for en formningsproces. Det faktum at lokale eksperter inddrages i tildelingen, og det faktum at tildelingen er et udtryk for en formningsproces, må efter min vurdering betyde, at de lokale eksperter påvirker formningsprocessen. Altså at de lokale eksperter derfor indirekte også kan forme det frivillig sociale arbejde. Hvordan og hvad denne formning betyder, må formodentlig afhænge af hvilke typer af eksperter der inddrages.

Jeg behandler betydningen af ansøgningsrunder og løbende tildeling samlet, da jeg vurderer at de to tildelingsvilkår har en række lighedspunkter. Det er min vurdering, at både antallet af ansøgningsrunder og en løbende tildeling af mildere, kan ses som vis grad af indirekte tvangsmæssig isomorfisme. Det vurderer jeg fordi, ansøgerne tvinges til at indrette deres arbejde efter kommunalt valgte ansøgningstidspunkter. Udfordringen er, at det kan være vanskeligt at sige om det realt er tvangsmæssig isomorfisme fordi det forudsætter at der sker en ensliggørelse af ansøgerne. Jeg ville dog antage, at en enkel ikke løbende tildeling vil påvirke størstedelen af ansøgernes måde at strukturere deres arbejde på. Fordi arbejdets finansiering vil være afhængig af en ene dato hvor tildelingen sker. Frivilligrådet (2020) finder dog, at størstedelen af frivillige organisationer er tilfredse med en enkel ansøgningsrunde. Dette er selvfølgelig ikke ensbetydende med, at kommunen ikke former arbejdet eller at arbejdet er udsat for tvang. Fordi formning og tvang behøver som udgangspunkt ikke at være negativt. Undersøgelsen af Frivilligrådet (2020), har dog, som jeg også tidligere har beskrevet, en række metodiske udfordringer der kan slå tvivl om repræsentativiteten og validiteten af deres fund.

Typer af budget-/udgiftsposter kommunen støtter

Dette afsnit indeholder en gennemgang af de variabler der vedrører typer af budget-/udgiftsposter kommunen støtter. Se tabel 9.

TABEL 9: FREKVENSTABELLER FOR VARIABLER DER VEDRØRER TYPER AF BUDGET-/UDGIFTSPOSTER KOMMUNEN STØTTER. N=98 KOMMUNER

VARIABEL	Kategori	Antal kommuner n (%)
MULIGHED FOR FLERÅRIG STØTTE	<i>Ikke mulighed for flerårig støtte</i>	68 (69,39%)
	<i>Mulighed for flerårig støtte</i>	23 (23,47%)
	<i>Missing</i>	7 (7,14%)
MULIGHED FOR AKTIVITETSSTØTTE	<i>Ikke mulighed for aktivitetsstøtte</i>	0 (0%)
	<i>Mulighed for aktivitetsstøtte</i>	92 (93,88%)
	<i>Missing</i>	6 (6,12%)
MULIGHED FOR STØTTE TIL AKTIVITETER I FORM AF UDFLUGTER	<i>Udflugter støttes ikke</i>	21 (21,43%)
	<i>Udflugter støttes</i>	69 (70,41%)
	<i>Missing</i>	8 (8,16%)
MULIGHED FOR STØTTE TIL OVERORDNET DRIFT	<i>Overordnet drift støttes ikke</i>	22 (22,45%)
	<i>Overordnet drift støttes</i>	68 (69,39%)
	<i>Missing</i>	8 (8,16%)

MULIGHED FOR STØTTE TIL HUSLEJEUDGIFTER	
	<i>Huslejeudgifter støttes ikke</i> 37 (37,76%)
	<i>Huslejeudgifter støttes</i> 52 (53,06%)
	<i>Missing</i> 9 (9,18%)
MULIGHED FOR STØTTE TIL AFLØNNING AF MEDARBEJDERE	
	<i>Lønudgifter støttes ikke</i> 47 (47,96%)
	<i>Lønudgifter støttes</i> 39 (39,80%)
	<i>Missing</i> 12 (12,24%)

Mulighed for at flerårig støtte

Af tabel 9 fremgår det at flerårig støtte er mulig i 23 kommuner (23,47%). I 68 kommuner (69,39%) er der ikke muligt at få flerårig støtte. Afhængig af hvilken af de 23 det drejer sig om, så er 2. og/eller 3. årige bevillinger mulige:

"Dog kan op til 55 % af Hovedpuljens midler anvendes og reserveres til 2- og 3-årige bevillinger for at sikre kontinuitet og forudsigelighed i den økonomiske støtte. For at komme i betragtning til et flerårigt tilskud, skal ansøgeren i flere år have haft en solid organisering og skabt værdi for en eller flere af puljernes målgrupper i Odense. Det er ikke muligt at søge Hovedpuljen igen før det år, hvor bevillingsperioden udløber." (Odense)

Udover at ovenstående uddrag illustrerer kommunens muligheder i forbindelse med flerårig støtte, så fremhæver den også at det kan skabe kontinuitet og forudsigelighed. Ved ovenstående kommune, afsættes en relativ stor andel af puljen til flerårig støtte. Dog har kun enkelte andre kommuner har procent grænser på. Andre kommuner skriver som udgangspunkt ikke hvor stor en andel af puljen de tilegner flerårigstøtte, blot at det er muligt. Ligeledes er kravene til ansøgere der søger om flerårig støtte, beskrevet forskellige fra kommune til kommune. Enkelte kommuner opstiller ikke krav, og muligheden fylder lidt i retningslinjerne, som det er tilfældet i følgende uddrag:

"Som udgangspunkt ansøger I om tilskud for det efterfølgende år. I særlige tilfælde kan Kolding Kommune dog godt imødegå flerårige ansøgninger." (Kolding)

Selv om 23 kommuner beskriver muligheden for flerårigstøtte, så er deres beskrivelser af varierende kvalitet. Som de to ovenstående uddrag er et billede af.

Mulighed for aktivitetsstøtte, herunder udflugter

Jf. tabel 9 fremgår det at i 92 kommuner (93,88%) er der mulighed for at søge om/få støtte til aktiviteter. Der er ingen (0%) kommuner hvor det ikke er muligt at få støtte til aktiviteter. Som udgangspunkt så er det altså muligt at søge støtte til aktiviteter i alle kommuner. Dette finder jeg ikke overraskende, eftersom at aktiviteterne er det frivillige sociale arbejde som puljerne har til formål at støtte. I gennemgangen af retningslinjer blevet opmærksom på, at flere kommuner har specifikke aktiviteter de støtter, og specifikke aktiviteter de ikke støtter. Og/eller specifikke udgifter der relaterer sig til aktiviteterne. En udtømmende opstilling af dette ville være for omfattende for dette speciale, selv om det på nogle punkter ville være relevant i forhold til at besvare problemformuleringen. Dette kommer bl.a. til udtryk i nedenstående uddrag:

"Desuden kan der ydes tilskud til initiativer der støtter, synliggør eller udvikler det frivillige arbejde, herunder fx kurser, konferencer, temamøder mv." (Greve)

Kommunen fra ovenstående uddrag støtter initiativer/udgifter der relaterer sig til det frivillige arbejde der udføres, men ikke nødvendigvis er en aktivitet, eller støtte der kommer borgere direkte til gode. Kommunens valg af aktiviteter og udgifter hertil, må forventes at forme det frivillig sociale arbejde. Således at kommuner der ikke støtter uddannelse af frivillige, vil have ansøgere der i mindre grad uddanner deres frivillige, og derfor frivillige der er mindre professionelle. Dette kan påvirke arbejdet (enten positivt og negativt), og derfor forme det lokale frivillige sociale arbejde. Udflugter er medtaget som den eneste af disse specifikke former for aktiviteter. Kurser/uddannelser til frivillige ville desuden være interessant at have medtaget. Jeg blev dog først opmærksom på relevansen af dette efter jeg havde afsluttet min kodeprocessen. At gennemgå alle retningslinjer igen, med henblik på denne ene kode, ville være for omfattende, og derfor har jeg ikke gjort det.

Ifølge tabel 9 fremgår at det i 21 kommuner (21,43%) er der ikke mulighed for at få støtte til aktiviteter i form af udflugter. Ved 69 kommuner (70,41%) dette en mulighed. I forbindelse med kodeprocessen har der været flere kommuner der ikke direkte har angivet om de enten støtter eller ikke støtter udflugter. Enkelte kommuner støtter f.eks. ikke udgifter der går til at støtte brugernes

udgifter på udflugten, som f.eks. entre. Dette gør sig også gældende ved andre former for aktiviteter end blot udflugter.

Mulighed for driftsstøtte, herunder husleje og aflønning af medarbejdere

Af tabel 9 der fremgår det, at 22 kommuner (22,45%) ikke støtter hvad jeg har defineret som overordnet drift, 68 kommuner (69,39%) gør. Drift forstås sandsynligvis forskelligt fra kommune til kommune, og langt fra alle kommuner har specifikt anvender ordet drift:

"Administrationsudgifter f.eks.: kontorartikler, telefonudgifter, mindre annoncer f.eks. i Ugeavisen via Frivilligcentret, revision, oprette og drift af nem konto." (Guldborgsund)

I ovenstående uddrag anvender kommunen kun ordet drift i relation til nem-konto. Uddraget har jeg dog valgt angive som at kommunen støtter drift. Fordi kommunen opremser en række udgifter jeg vurderer, er placeret under drift. Tilfælde hvor kommunen eksplicit ikke støtter udgift typer nævnt i ovenstående uddrag, har jeg kodet/angivet som de ikke støtter drift.

Af tabel 9 fremgår det desuden, at 37 kommuner (37,76%) ikke støtter huslejeomkostninger, og 47 kommuner (47,96%) ikke støtter lønomkostninger. 52 kommuner (53,06%), støtter huslejeomkostninger, og 39 kommuner (39,08%) støtter lønomkostninger. Som udgangspunkt så gives paragraf 18 midler som støtte til frivilligt socialt arbejde, hvorfor det også kan virke overraskende at kommuner vælger at støtte lønninger. Fordi det ikke er frivilligt arbejde hvis man får løn for det. Følgende uddrag kan forklare dette:

"§ 18-midlerne er målrettet støtte til aktiviteter, hvor den frivillige indsats er kernen i aktiviteten og primært udføres af frivillige. Dog kan der også tildeles støtte til udgifter, der danner ramme for den frivillige indsats, fx leje af lokaler eller lønning af personale, der organiserer og koordinerer den frivillige indsats." (København)

Som ovenstående uddrag forklarer, så gives støtten, i tråd med det jeg forklarede i tidligere afsnit, hvor den frivillige indsats understøttes. Derudover så forklarer uddraget, at lønninger og husleje kan være med til at danne rammen for indsatserne. Hvorfor særligt lønninger på nogle punkter kan retfærdiggøres som et relevant støttepunkt. Alligevel så er det en procentpointforskel mellem kommuner der støtter huslejeomkostninger og kommuner der støtter lønomkostninger på 10%-points, selv om begge sætter rammerne for arbejde. Dette speciale kan ikke forklare forskellen, eller

hvorfor det ikke alle kommuner støtter udgifter der sætter rammerne for de frivillige indsatser. Ligeledes er det heller ikke formålet med dette speciale.

Clusteranalyse 3

Tredje clusteranalyse har fokus på de typer af budget-/ udgiftsposter kommunerne støtter. Det fremgår af tabel 10, at clusteranalysen har resulteret i 5 clusters. Jeg vurderer, at alle clusters i analysen har en nogenlunde størrelse, og jeg kommenterer derfor på alle fem clusters.

TABEL 10: VARIABEL FORDELING BASERET PÅ TREJDE CLUSTERANALYSE. N=88 KOMMUNER

VARIABEL	Driftsstøtte, %		Huslejeudgifter, %		Lønudgifter, %		Udflugter, %		Flerårigstøtte, %	
	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej	Ja	Nej
A1, N=25	80%	20%	72%	28%	8%	92%	40%	60%	8%	92%
A2, N=12	58,3%	41,7%	0%	100%	33,3%	66,7%	58,3%	41,7%	100%	0%
A3, N=17	35,3%	64,7%	0%	100%	5,9%	94,1%	100%	0%	0%	100%
A4, N=9	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%
A5, N=23	100%	0%	100%	0%	100%	0%	100%	0%	0%	100%

Kommunerne i clusteren **A1** er kommuner der ikke nødvendigvis har meget til fælles. Som det fremgår af tabel 10, så er der blandt alle variablerne en blandet fordeling. Dog er der væsentlige overvægt ved alle variablerne. Størstedelen af kommunerne i A1 er kommuner der giver støtte til drift og husleje, men ikke giver støtte til aflønning af medarbejdere. Størstedelen af disse kommuner giver desuden ikke støtte til udflugter, og giver heller ikke flerårigstøtte.

Kommuner der i cluster **A2** er de kommuner der ikke giver støtte til huslejeudgifter, men hvor det er muligt at søge om flerårigstøtte. Samtidig støtter en overvægt af kommunerne overordnet drift og udflugter. Ydermere støtter størstedelen af disse kommuner ikke aflønning af medarbejdere.

De kommuner der er i **A3**, er kommuner der ligesom kommunerne i A2, ikke giver støtte til husleje. Størstedelen af kommunerne giver desuden heller ikke støtte til drift og aflønning af medarbejdere. Udover at giver ingen af kommunerne støtte huslejeudgifter eller flerårigstøtte. Derimod giver alle kommuner i clusteren støtte til aktiviteter i form af udflugter.

Kommunerne i cluster **A4**, er kommuner der alle sammen er ens på de typer af udgifter de støtter. Kommunerne er som de forrige clusters ikke blandede i deres adfærd. Kommunerne i clusteren

støtter alle de typer af udgifter jeg har opstillet. Derudover er der mulighed, for at søge om støtte der strækker sig over flere år. Clusteren **A5** indeholder alle kommuner der ligesom A4 støtter alle de typer af udgifter jeg har opstillet, men hvor det ikke er muligt at få støtte fordelt over flere år.

Ligesom ved de forrige clusteranalyser, behandler jeg afsluttende hvordan kravene relaterer sig til formningen og isomorfisme. Jeg behandler støttemulighederne driftsstøtte, husleje og lønudgifter delvis samlet i tolkningen, fordi jeg vurderer, at de i udgifternes form er relativt ens.

Kommunerne der ikke yder støtte til driftsudgifter, huslejudgifter og lønudgifter, må have taget en beslutning om ikke at støtte disse udgifter af en årsag. I den tidligere omtalte undersøgelse foretaget af Frivilligrådet (2020), drøftes disse årsager. Årsagen der bliver givet er, at kommunernes puljer er små, og der derfor prioriteres støtte der kommer borgere direkte til gavn. Organisationerne der indgår i undersøgelsen, udtrykker dog, at de ville ønske de kunne få dækket deres udgifter til husleje og kørsel. Om paragraf 18 midler skal tildeles med udgangspunkt i målgruppen og ansørgernes behov eller med udgangspunkt i kommunens beslutninger, er uden tvivl noget der kan diskuteres i vid udstrækning. Uanset hvad en sådan diskussion vil afføde, så finder jeg det alligevel interessant, at ansøgerne har et ønske omkring midlernes brug, men kommunerne har en anden tankegang. Til trods for en lille pulje, så burde driftsudgifter kunne støttes. Blot med den betydning at der tildeles forholdsvis mindre beløb til øvrige udgifter. Udgifter der ikke kommer borgerne direkte til gavn, kan i teorien være lige så vigtig som dem der kommer borgerne direkte til gode. Husleje vil for nogle aktiviteter uden tvivl være afgørende for om aktiviteten er overhovedet mulig. Så jeg kan derfor have vanskeligheder ved at følge kommunernes argument.

I de kommuner hvor udgifter i forbindelse med udflugter ikke støttes, vil frivillig socialt arbejde og aktiviteter i de kommuner i generelt ikke indeholde udflugter. Det er hvert i fald hvis kravet om ingen udflugter støttes, anskues som tvangsmæssig isomorfisme. Jeg vurderer at kravet, kan ses som tvangsmæssig isomorfisme, fordi ansøgerne indirekte tvinges til at fravælge udflugter. Fordi ansøgerne netop ikke kan få støtte til udflugter, og derfor ikke kan afholde udflugterne.

Betydningen af at kommuner ikke tildeler flerårigstøtte, er efter min vurdering ikke lige så direkte som de forrige. Flerårigstøtte kan som udgangspunkt, efter min vurdering, medføre at ansøgere tyer til kortsigtet planlægning af arbejdet, og ligeledes medføre at arbejdet bliver præget af usikkerhed.

Ulrik Sørensen Schmidt

Fordi flerårigstøtte jf. tidligere uddrag tildeles for at bidrage til *kontinuitet og forudsigelighed* i den *økonomiske støtte* (Odense).

Samlet tolkning af kommunernes skrevne tildelingspraksis og clusteranalyser

I dette afsnit samler jeg op på de tre clusteranalyser. Af tabel 11 fremgår en opsamling for hver af clustrene i de tre clusteranalyser.

Tabel 11: Opsummerings tabel for hver af de tre clusteranalyser.

Clusteranalysen	Opsummering og beskrivelse af clusters
<i>Clusteranalyse 1 – kommunernes krav/prioriteringer til ansøgernes arbejde</i>	<p>C1: Er 9 kommuner der går op i hvilke områder der tildeles midler, men ikke i hvilke målgrupper. Derudover går disse kommuner op i at ansøgerne har en lokalforankring. Kommunerne i clusteren har desuden krav til høj formalisering ved ansøgerne. – <i>restriktiv</i></p> <p>Støtter/prioriterer: lokalt og højt formaliseret arbejde der befinder sig indenfor udvalgte fokusområder, og målgrupper der defineres af ansøgerne.</p>
	<p>C3: Er 22 kommuner, som alle har til fælles at de ikke har valgt målgrupper for arbejdet. En mindre overvægt af kommunerne har udvalgt hvilke områder der skal prioriteres. Størstedelen af kommunerne i clusteren går ikke op i lokalforankring, og har desuden krav om høj formalisering ved ansøgerne. – <i>standard</i></p> <p>Støtter/prioriterer: målgrupper der defineres af ansøgere. Lokalt, formaliseret og indenfor fokusområder afhænger af den enkelte kommune.</p>
	<p>C5: Er 17 kommuner som både går op i hvilke områder og målgrupper der tildeles midler. Kommunerne går ikke op i at ansøgeren har en lokalforankring, men har høje krav til formalisering ved ansøgerne. – <i>restriktiv</i></p> <p>Støtter/prioriterer: målgrupper der er defineret af kommunen og som er indenfor kommunens fokusområde. Arbejde</p>

der ikke nødvendigvis er lokalforankret, men som er bærer præg af høj formalisering.

C6: Er 13 kommuner som går op i hvilke målgrupper der tildeles midler men ikke områderne. Kommunerne går ikke op i at ansøgeren har en lokalforankring, men har høje krav til formalisering ved ansøjerne. – *standard*

Støtter/prioriterer: målgrupper der er defineret af kommunen. Arbejde der ikke nødvendigvis er lokalforankret, men som er bærer præg af høj formalisering.

C8: Er 13 kommuner som går op i hvilke målgrupper der tildeles midler men ikke områderne. Kommunerne forventer, at ansøjerne har en lokalforankring. Derudover har kommunerne høje krav til formalitet. – *restriktiv*

Støtter/prioriterer: målgrupper der er defineret af kommunen. Arbejde skal fortrinsvis være lokalforankret, og bære præg af høj formalisering.

Clusteranalyse 2 – kommunens proces omkring tildeling af midler

B1: Er 15 kommuner der ikke inddrager lokale eksperter i deres tildeling af midler. Kommunerne tildeler ikke deres støtte løbende, men har til gengæld 2 eller flere ansøgningsrunder. – *standard*

B3: Er 19 kommuner der er særlige fra alle de øvrige kommuner fordi de tildeler deres midler løbende. På punkterne om inddragelse af lokale eksperter og antal ansøgningsrunder er kommunernes ageren blandet. – *løbende/standard*

B4: Er 31 kommuner der ikke hverken inddrager lokale eksperter i tildelingen af midler, eller tildeler midler løbende. Derudover har kommunerne færre end to ansøgningsrunder. – *restriktiv*

B5: Er 16 kommuner der inddrager lokale eksperter i tildelingen af deres midler. Tildelingen af deres midler sker færre

end to gange årligt, og løbende tildeling af midler er desuden heller ikke aktuelt i disse kommuner. – *standard*

Clusteranalyse 3 – typer af budget-/udgiftsposter kommunen støtter

A1: Er 25 kommuner hvor størstedelen støtter drift og husleje. Herudover støtter størstedelen ikke løn eller udflugter. Derudover der i størstedelen af kommunerne ikke mulighed for flerårigstøtte. – *standard*

Støtter/prioriterer: arbejde der godt kan have udgifter til drift og husleje, men ikke til lønninger af medarbejdere. Ligeledes arbejde der ikke har gavn af kontinuitet i støtten.

A2: Er 12 kommuner der ikke giver støtte husleje. Derimod er der i disse kommuner mulighed for at få støtte til flere år. Herudover støtter en overvægt af kommunerne drift og aktiviteter i form af udflugter. En yderligere overvægt af disse kommuner giver ikke støtte til evt. lønudgifter ansøgerne måtte have. – *standard*

Støtter/prioriterer: arbejde der ikke har udgifter til husleje, men har gavn af kontinuitet i støtten. Ydermere arbejde som godt kan have udgifter til drift og aktiverer i form af udflugter. Men ikke arbejde der har lønudgifter.

A3: Er 17 kommuner der ikke giver støtte til husleje eller flerårigstøtte. Størstedelen af disse giver heller støtte til drift eller evt. lønudgifter ansøgerne må have. Alle kommunerne støtter aktiviteter i form af udflugter. – *restriktiv*

Støtter/prioriterer: arbejde der kan være aktiviteter i form af udflugter, men som ikke kan have udgifter til husleje, og som ikke har gavn af kontinuitet i støtten. Arbejdet kan ikke have drift- og lønudgifter.

A4: Er 9 kommuner der giver støtte til driftsudgifter, husleje, lønninger og aktiviteter i form af udflugter. Derudover giver kommunerne støtte der kan fordeles over flere år. – *lempelig*

Støtter/prioriterer: arbejde der kan have drift-, husleje- og lønudgifter. Ydermere arbejde der kan have aktiviteter i form af udflugter. Ligeledes arbejder der har gavn af kontinuitet i støtten.

A5: Er 23 kommuner der giver støtte driftsudgifter, husleje, lønninger og aktiviteter i form af udflugter, men ikke støtte fordelt over flere år. – *lempelig*

Støtter/prioriterer: arbejde der kan have drift-, husleje og lønudgifter. Ydermere arbejde der kan have aktiviteter i form af udflugter. Dog ikke arbejde der har gavn af kontinuitet i støtten.

Opsamlingstabellen tabel 11 indeholder udover opsamlinger også ord angivet i kursiv. Disse ord repræsenterer begreber jeg vurderer karakteriser clusterne og kommuners tildelingspraksis. På tværs af de tre clusteranalyser har jeg anvendt ordene: *lempelig*, *restriktiv* og *standard*. Clusters angivet som *lempelig* indikerer, at de på det tema som den specifikke clusteranalyse omhandler, har en lempelig tildelingspraksis. Lempelig i den forstand at kommunerne i clusteren enten tillader eller støtter en bred række af de opstillede punkter. F.eks. er A4 angivet som lempelig fordi kommunerne i clusteren støtter alle typer af udgifter jeg inkluderet i clusteranalyse 3. Den opmærksomme læser vil opdage, at A4 er den eneste cluster som jeg har angivet som "ren" *lempelig*. Årsagen til dette er, at de øvrige clusters og der kunne kategoriseres som *lempelig*, er de clusters jeg har fravalgt at kommentere på grundet deres størrelse. Der er altså tale om relativ små grupper af kommuner der er lempelig i deres tildelingsproces. Clusters angivet som *restriktiv* indikerer, at de på det tema som den specifikke clusteranalyse omhandler, har en restriktiv tildelingspraksis. Restriktiv i den forstand at kommunerne i clusteren enten tillader eller støtter få eller ingen af de opstillede punkter. F.eks. er C5 angivet som *restriktiv*, fordi kommunerne i clusteren både udvælger fokusområder, har defineret målgrupper og har høje krav til formalitet. Clusters angivet som *standard* indikerer, at de på det tema som den specifikke clusteranalyse omhandler, har en tildelingspraksis der hverken er *lempelig* eller *restriktiv*. Kommunerne i disse clusters, er kommuner der har for mange krav til at være *lempelige*, og for få krav til at være *restriktive*. Begrebet *standard* har jeg anvendt mest hyppigt, og clusters der placerer sig et sted i mellem *lempelige* eller *restriktive* er derfor de mest almindelige.

Udover disse tre begreber, så har jeg ved B3 også anvendt begrebet *løbende* i kombination med *standard*. Begrebet *løbende* har jeg kun angivet ved B3, fordi B3 er den eneste cluster hvor kommunerne tildeler midler løbende. Begrebet *løbende* er kombineret med *standard*, fordi begrebet i sig selv ikke siger noget om kommunernes øvrige tildelingspraksis.

Jeg vurderer at ovenstående, skilter et overordnet mønster i tre clusteranalyser og de clusters der er dannet af analyserne. Et mønster der vidner om, at grupper af kommuner adskiller sig, ved enten at have en *restriktiv* eller *lempelig* tildelingspraksis. Mest almindelig er dog de kommuner der hverken har en *restriktiv* eller *lempelig* tildelingspraksis, men en praksis der befinder sig et sted midt i midten. Udover at disse tre kategorier af kommuner er et blik på mønstre i tildelingspraksis, så er det min vurdering, at de ligeledes bidrager med viden i forhold kommunernes formning af arbejdet. Den formning der kan finde sted i *restriktive* kommuner, må om noget være forskellig fra den der kan finde sted i *lempele* kommuner. Ligesom at *standard* kommuner må forventes at befinde sig i midten ligesom deres tildelingspraksis.

Kapitel 5 – Analyse, datasæt 2, kommunernes faktiske praksis (lineær regression)

Dette kapitel indeholder de analyser jeg har foretaget med udgangspunkt i datasæt 2, og derved kommunernes faktiske tildelingspraksis. Kapitlet indeholder først de deskriptive analyser, herefter en kort præsentation af de univariat analyser, og afsluttende den multivariat analyse. Som tidligere beskrevet i kapitel 3, så anvender jeg lineær regression som min analysemetode.

Deskriptive analyse

I dette afsnit gennemgår jeg deskriptive analyser baseret de variable der tidligere er præsenteret i kapitel 3. Analyserne fremgår af tabel 12. Analyserne er foretaget med udgangspunkt i de tre variable der beskriver ansøgningernes ansøgte beløb, tildelte beløb og tildelingsprocent.

Tabel 12: Deskriptive analyser vedrørende ansøgningernes ansøgte beløb, tildelte beløb og tildelingsprocent. n=704 ansøgninger

Variabel	Antal ansøgninger, n (%)	Gennemsnitlig ansøgningsbeløb, kr.	Gennemsnitlig tildelingsbeløb, kr.	Gennemsnitlig tildelingsprocent (tildelt beløb/ansøgt beløb*100), %
Total	704 (100%)	81.333,34 kr.	29.565,81 kr.	59,48 %
Målgruppe for ansøgning				
<i>Børn, unge og familier</i>	113 (16,05%)	110.875,40 kr.	41.243,89 kr.	51,28%
<i>Somatisk sygdom</i>	92 (13,07%)	28.056,42 kr.	15.203,96 kr.	71,59%
<i>Handicap</i>	42 (5,97%)	51.399,39 kr.	35.660,98 kr.	79,05%
<i>Ældre og pensionister</i>	114 (16,19%),	21.576,85 kr.	13.940,75 kr.	73,11%
<i>Udsat</i>	114 (16,19%)	134.471,60 kr.	40.714,68 kr.	48,03%

<i>Psykisk sårbarhed</i>	80 (11,36%)	101.397,30 kr.	36.995,06 kr.	56,86%
<i>Flygtninge og integration</i>	57 (8,10%)	93.231,23 kr.	27.547,37 kr.	49,94%
<i>Bred, blandet og andet</i>	92 (13,07%)	94.397,89 kr.	27.138,26 kr.	54,41%

Kommunestørrelse (indbyggertal)

<i>Store kommuner (>100.000)</i>	448 (63,64%)	118.006,40 kr.	38.748,85 kr.	46,06%
<i>Mellem kommuner (≈50.000)</i>	142 (20,17%)	19.244,28 kr.	15.806,13 kr.	83,26%
<i>Små kommuner (≈ 25.000)</i>	114 (16,19%)	14.287,22 kr.	10.492,77 kr.	82,75%

Kommunens landsdel

<i>Region Syddanmark</i>	189 (26,85%)	56.873,27 kr.	35.421,21 kr.	71,29%
<i>Region Midt- og Nordjylland</i>	242 (34,38%)	29.913,42 kr.	18.349,80 kr.	72,59%
<i>Region hovedstad og Sjælland</i>	273 (38,78%)	143.889,10 kr.	35.446,85 kr.	39,39%

**Kommunal
beslutning for
brug af tildelte
midler**

<i>Kommunal be- slutning</i>	187 (26,56%)	85.706,06 kr.	31.144,17 kr.	52,18%
<i>Ikke kommunal beslutning</i>	517 (73,44%)	79.745 kr.	28.994,91 kr.	62,14%

**Brugbar
begrundelse
knyttet tildeling**

<i>Brugbar begrun- delse</i>	362 (51,42%)	125.145,70 kr.	37.336,50 kr.	43,07%
<i>Ikke brugbar be- grundelse</i>	342 (48,58)	35.215,09 kr.	21.340,69 kr.	76,80%

I analysen indgår der samlet set 704 ansøgninger. 2 er missing vedrørende det ansøgte beløb. I gennemsnit er der ansøgt for 81.333,34 kr. og tildelt 29.565,81 kr. Ydermere har ansøgningerne i gennemsnit fået tildelt 59,48% af det beløb de ansøgte om.

I forhold til målgruppevariablen, så er ansøgninger med målgruppen *udsat*, de ansøgninger der har ansøgt om det højeste gennemsnitlige beløb. Samtidig er de også de ansøgninger der har den laveste gennemsnitlige tildelingsdelingsprocent. Ydermere er der ud af de 704 ansøgninger flest ansøgninger med målgruppen *udsat*. Ansøgninger med målgruppen *ældre og pensionister*, er de ansøgninger der både har ansøgt om det laveste gennemsnitlige beløb og er blevet tildelt det laveste gennemsnitlige beløb. Ansøgninger med målgruppen *ældre og pensionister* er også de ansøgninger der har den anden højeste gennemsnitlige tildelingsdelingsprocent. Den højeste gennemsnitlige tildelingsdelingsprocent er for ansøgninger med målgruppen *handicap*. Dertil kan jeg supplere at *børn, unge og familier* indeholder de ansøgningen med det højeste ansøgte beløb, men også ansøgningen

med det laveste ansøgte beløb. For yderligere information om de øvrige målgrupper og beløb se tabel 12.

Ansøgninger i *store kommuner* har i gennemsnit ansøgt om det højeste beløb, er i gennemsnit tildelt det højeste beløb, men har den laveste tildelingsprocent. Ydermere har de tre store kommuner samlet set flere ansøgninger end de tre små og tre mellem kommuner til sammen. For yderligere information vedrørende kommune størrelser og beløb, se tabel 12.

Ansøgninger i *Region Hovedstad og Sjælland* har i gennemsnit ansøgt om det højeste beløb, men samme ansøgninger har i gennemsnit også den laveste tildelingsprocent. I *Region Midt- og Nordjylland* har ansøgningerne ansøgt om det laveste gennemsnitlige beløb, men har den højeste gennemsnitlige tildelingsprocent. Se tabel 12 for yderligere information om den beløb forhold til landsdele.

Ansøgninger hvor kommunen i forbindelse med tildelingen har knyttet midlerne til specifikke udgifter har en lavere gennemsnitlig tildelingsprocent, sammenlignet med ansøgninger hvor midlerne ikke er knyttet specifikke udgifter. Midler knyttet til specifikke udgifter betyder f.eks. at kommunen har besluttet at de midler ansøgningen er tildelt udelukkende må benyttes på f.eks. forplejning. For yderligere information se tabel 12.

Sidst så har ansøgninger hvor kommunen i forbindelse med tildelingen ikke har angivet en brugbar begrundelse fået en højere gennemsnitlig tildelingsprocent, end ansøgninger hvor der er angivet en brugbar begrundelse. Samme forhold gør sig gældende vedrørende det ansøgte beløb. Se tabel 12 for yderligere information.

Univariat regression

Dette afsnit indeholder en gennemgang af de univariate regression analyser. Som tidligere beskrevet så foretager jeg univariat analyser for at vurdere, hvilke variabler der skal indgå i den multivariat analyse. Jeg medtager som beskrevet udelukkende signifikante variabler. Derfor fokuserer jeg i dette afsnit også på p-værdier. Tabel med resultater af de univariate analyser fremgår af bilag 6. Den afhængige variabel er som tidligere beskrevet tildelingsprocent.

Alle variabler er signifikante da de i analyserne har en p-værdi $\leq 0,05$. Derfor medtager jeg også alle variabler til den multivariat analyse. Jeg er opmærksom på at enkelte kategorier ikke er signifikante, men behandler ikke dette yderligere, eftersom at variablerne samlet set er signifikante.

Multivariat regression

Dette afsnit indeholder en gennemgang resultaterne for den multivariat analyse. Af tabel 13 fremgår koefficienter, konfidensintervaller og p-værdier for den multivariat analyse. I den tidligere gennemgåede tabel 4 i kapitel 3 fremgår en dybdegående beskrivelse af definitionerne bag variablerne.

Tabel 13: Multivariat analyse. Den afhængige variabel er tildelingsprocent (tildelt beløb/ansøgt beløb*100). n=704 ansøgninger

Variabel	Antal ansøgninger, n (%)	Koefficient (95% CI), %	p-værdi
Målgruppe for ansøgning			0,0097
<i>Børn, unge og familier (referencegruppe)</i>	113 (16,05%)	0	-
<i>Somatisk sygdom</i>	92 (13,07%)	9,43 (1,82; 17,04)	0,015
<i>Handicap</i>	42 (5,97%)	11,67 (2,07; 21,27)	0,017
<i>Ældre og pensionister</i>	114 (16,19%),	5,44 (-2,27; 13,15)	0,167
<i>Udsat</i>	114 (16,19%)	4,08 (-2,99; 11,14)	0,258
<i>Psykisk sårbarhed</i>	80 (11,36%)	11,82 (4,51; 19,13)	0,002
<i>Flygtninge og integration</i>	57 (8,10%)	5,23 (-4,70;14,53)	0,270
<i>Bred, blandet og andet</i>	92 (13,07%)	-1,18 (-8,95; 6,59)	0,766
Kommunestørrelse (indbyggertal)			<0,0000
<i>Store kommuner (>100.000)</i>	448 (63,64%)	0	-
<i>Mellem kommuner (≈50.000)</i>	142 (20,17%)	24,36 (16,83; 31,89)	<0,000
<i>Små kommuner (≈ 25.000)</i>	114 (16,19%)	21,07 (13,48; 28,67)	<0,000

Kommunens landsdel			<0,0000
<i>Region Syddanmark</i>	189 (26,85%)	0	-
<i>Region Midt- og Nordjyl-land</i>	242 (34,38%)	-0,28 (-6,83;6,29)	0,936
<i>Region hovedstad og Sjæl-land</i>	273 (38,78%)	-12,84 (-19,32; -6,35)	<0,000
Kommunal beslutning for brug af tildelte midler			
<i>Kommunal beslutning</i>	187 (26,56%)	0	-
<i>Ikke kommunal beslutning</i>	517 (73,44%)	4,78 (-1,05; 10,62)	0,108
Brugbar begrundelse knyttet tildeling			
<i>Brugbar begrundelse</i>	362 (51,42%)	0	-
<i>Ikke brugbar begrundelse</i>	342 (48,58)	18,93 (12,08; 25,79)	<0,000
Konstant		38,40 (30,05; 46,75)	

Den primære uafhængige variabel vedrørende ansøgningens målgruppe har som tidligere beskrevet 8 kategorier. Som det fremgår af tabel 13, så har fire af kategorierne en p-værdi højere end 0,05. Disse kategorier er derfor ikke signifikante. Kategorierne *Somatisk sygdom*, *Handicap* og *Psykisk sårbarhed* er alle tre signifikante. Kategorien *Psykisk sårbarhed* har den højeste koefficient på 11,82. Ansøgninger med denne målgruppe får derfor tildelt den største %-andel i forhold til deres ansøgte beløb. *Bred, blandet og andet* er den målgruppe der har den laveste koefficient på -1,18. Ansøgninger med denne målgruppe får derfor tildelt den laveste %-andel i forhold til deres ansøgte beløb. Målgruppekategorien *Bred, blandet og andet* er dog ikke signifikant grundet dens p-værdi. Derudover så har *Børn, unge og familie* også en lav tildelingsprocent sammenlignet med koefficienterne for flere af de øvrige målgrupper. *Børn, unge og familie* fremgår med en koefficient på 0, da den er referencegruppen. Ved likelihood ratio test er målgruppevariablen samlet set signifikant med en p-

værdi på 0,0097. Hvilket betyder at ansøgningens målgruppe har en betydning i forbindelse med kommunernes tildelingspraksis, og en betydning for den hvor stor en andel af det ansøgte beløb ansøgere tildeles. Selv om jeg i ovenstående har beskrevet, at ansøgninger med målgruppen *Psykisk sårbarhed* får den højeste tildelingsprocent, så kan jeg realt ikke sige det med sikkerhed. Fordi konfidensintervallerne overlapper for langt størstedelen af målgrupperne. Jeg kan derfor realt ikke vide om der er en forskel på f.eks. *psykisk sårbarhed* og *somatisk sygdom*. Jeg uddyber dette senere i dette kapitel, da det er en generel udfordring i analysen.

Variablen vedrørende kommune størrelse er også signifikant, og det samme gælder alle kategorierne i variabelen. Kategorien *mellem kommune* har en koefficient på 24,36 og kategorien *lille kommune* har en koefficient 21,07. Se også tabel 13. Kategorien *stor kommune* er anvendt som referencegruppe og har derfor en koefficient på 0. Da de øvrige to kommunestørrelser har koefficienter over 0, så får ansøgninger i små eller mellem størrelse kommuner tildelt en højere andel af deres ansøgte beløb end ansøgninger i store kommuner. Ved test af samlet signifikans med likelihood ratio test er p-værdien på <0,0000, hvorfor variabelen er signifikant. Kategorierne *små* og *mellem kommuner* overlapper i forhold til deres konfidensintervaller, og der er derfor samme udfordring som beskrevet ved målgruppekategorierne.

Under variabelen vedrørende kommunens landsdel har kategorien *Region Midt- og Nordjylland* en koefficient på -0,28, men kategorien er ikke signifikant. Kategorien *Region Hovedstad og Sjælland* har en koefficient på -12,84, og er signifikant. Ansøgninger i region Hovedstad og Region Sjælland får altså en lavere andel af deres ansøgte beløb end ansøgere i de øvrige regioner. Likelihood ratio-testen giver en samlet p-værdi på <0,0000, hvilket betyder at variabelen samlet set er signifikant. Kommunens landsdel derfor har en betydning for den andel af det ansøgte beløb ansøgerne får tildelt. Præcis hvilken betydning er vanskelig at fastslå eftersom, at kategorien *Region Midt- og Nordjylland* ikke er signifikant.

Variablen vedrørende om kommunen har besluttet hvilke udgifter tildelingen skal anvendes på, er defineret som en binær variabel. Derfor har variabelen modsat de forrige variable blot har en p-værdi. Kategorien *Ikke knyttet specifikke udgiftsposter*, som fortæller at kommunen i forbindelse med tildelingen ikke har besluttet hvilke udgifter tildeling skal anvendes på, har en koefficient på

4,78. Variablen har en p-værdi på 0,108, og er derfor ikke signifikant. Jeg tolker derfor ikke yderligere på denne variabel.

Sidste variabel vedrørende hvorvidt kommunen har givet en brugbar begrundelse i forbindelse med tildelingen, er også defineret som en binær variabel. Derfor har den også blot en p-værdi. Ansøgninger der har fået en brugbar begrundelse (se kapitel 3, og evt. bilag 2) knyttet deres tildeling er anvendt som referencegruppen. Kategorien *Ikke brugbar begrundelse* har en koefficient på 18,93, og en p-værdi på $<0,000$, og er derfor signifikant. Ansøgninger der i forbindelse med tildelingen af midler ikke får en brugbar begrundelse for deres tildeling, får altså tildelt en højere andel af deres ansøgte beløb end de ansøgninger der ikke fik brugbar begrundelse tilknyttet deres tildeling.

Udover de ovenstående beskrevne variabler, så fremgår der nederst i tabel 13 også en konstant. Konstanten fortæller rent matematisk skæring med y-aksen (Kirkwood & Sterne, 2003). Jeg anvender ikke konstanten i dette speciale, fordi jeg beskæftiger mig ikke med at opstille den endelige model. Jeg opstiller ikke den endelige model, da jeg mener at modellen vil være forbundet med for mange usikkerheder, som primært relaterer sig til konfidensintervallerne.

Konfidensintervaller

Jeg har i ovenstående gennemgang udelukkende adresseret konfidensintervallerne kort. Konfidensintervallet er intervaller der med 95% sikkerhed indeholder den reale koefficient (Kirkwood & Sterne, 2003). De koefficienter der er angivet i tabel 13 blot midtpunktet i konfidensintervallerne. Af samme årsag må konfidensintervallerne ikke indeholde 0. Da der her vil være en risiko for at effekten vil være ens med referencegruppen (Kirkwood & Sterne, 2003). Hvilket vil sige ingen betydningen på tildelingsprocenten. De kategorier hvor konfidensintervallet indeholder 0, er alle sammen kategorier der af samme årsag ikke har signifikante p-værdier. Min fremadrettede tolkning og behandling af disse kategorier er derfor også begrænset.

I forbindelse med beskrivelsen af tabel 13 pointerede jeg kort, at konfidensintervallerne overlapper. At konfidensintervallerne overlapper, er en udfordring, fordi det gør at der ikke med sikkerhed, er forskel på effekten af kategorierne. Fordi der er en sandsynlighed for at kategoriernes reale effekt er den samme (Kirkwood & Sterne, 2003). Derfor kan jeg heller ikke med sikkerhed sige, at ansøgninger i *mellem kommuner* får tildelt en højere andel af deres ansøgte beløb end ansøgninger i *små kommuner*. Samme udfordring gør sig gældende ved målgruppevariablen. Disse udfordringer er ikke

til stede ved variablen vedrørende brugbare begrundelser. Variablen er binær, og der er derfor ikke kategorier der kan overlappe. Derfor er det på baggrund af analysen, vanskeligt at fastslå specifikke mønstre i kommunernes tildelingspraksis. Jeg kan dog ud fra de samlede p-værdier for variablerne, identificere overordnede mønstre i kommunernes tildelingspraksis. Jeg uddyber dette senere i afsnittet.

Udover at konfidensintervallerne overlapper, så er de også relativt brede. Det siger sig selv, at brede konfidensintervaller betyder, at konfidensintervallerne nemmere overlapper. Udover det så betyder det også, at betydningen af at en ansøgning f.eks. er målrettet *handicap* rækker bredt. Konfidensintervallet for målgruppekategorien *handicap* går fra 2,07 til 21,27. Efter min vurdering, er der tale om en relativ stor forskel, hvis en ansøger tildeles 2,07% eller 21,27% af det ansøgte beløb. En forskel der sandsynligvis vil have en betydelig effekt på ansøgerens mulighed for at udføre arbejdet. Dette gør, at det er yderligere vanskeligt at fastslå specifikke mønstre, eller det vil efter min vurdering være metodisk udfordrende at fastslå.

Ikke signifikante kategorier

Der er desuden enkelte yderligere nedslagspunkter jeg vurderer er relevante at fremhæve. I variablen vedrørende ansøgningens målgruppe, er der som tidligere skrevet ikke signifikans ved alle kategorier. De målgruppekategorier der ikke har signifikans er: *Ældre og pensionister, Udsat, Flygtninge og integration, Bred, blandet og andet*. Det er min vurdering, at en del af den udeblivende signifikans kan forklares ud fra de kategorisammenlægninger og kategoriseringer jeg har foretaget.

Ældre og pensionister er en kategori jeg ikke har sammenslået med andre underkategorier. En af forklaringerne på den udeblivende signifikans, kan være at en andel de indsats jeg har kategoriseret som målrettet ældre, bedre havde været placeret i en af de andre kategorier, f.eks. somatisk sygdom.

Kategorien *udsat* er som tidligere beskrevet i kapitel 3 (tabe 4), en kategori bestående af flere former for udsathed som bl.a. omfatter misbrug og sex relateret udsathed. Selv om jeg overordnet mener, at disse målgrupper kan samles under en bred definition af udsathed, så er det ikke nødvendigvis sikkert, at sex relateret udsathed prioriteres ligesådan som misbrug eller hjemløshed. Der er altså en risiko for at jeg har samlet en række målgrupper, der peger i forskellige retninger, og at kategorien derfor ikke er signifikant.

Kategorien *bred, blandet og andet* er en samling af målgrupper, der sandsynligvis peger i forskellige retninger. Kategorien indeholder bl.a. indsatser der hører under kultur og fritidsområdet, som f.eks. en rideskole. Derudover indeholder kategorien også udgifter til indsatser der er brede i målgruppen, men som mere traditionelt er det sociale område om. Det er f.eks. selvhjælpsgrupper. Da målgruppekategorien er en bred samling af forskellige målgrupper, så det heller ikke overraskende at den ikke er signifikant.

Sidste ikke signifikante kategori fra målgruppe er *flygtninge og integration*. Ansøgningerne jeg har samlet under kategorien, er udelukkende indsatser der har en fokus på flygtninge, indvandre eller arbejde med integration. Meget få af indsatserne har fokus på et enkelte folkefærd som f.eks. syrere, som evt. ville kunne have haft en betydning. Jeg formoder at den udeblivende signifikans, i stedet skyldes kategoriens størrelse på blot 57 ansøgninger. Hvis kategorien havde indeholdt flere ansøgninger, så vurderer jeg at kategorien havde opnået signifikans.

Stikprøvens størrelse vurderer jeg som udgangspunkt har haft en betydning for flere af variableerne og kategorierne. Flere af kategorierne har enten været små eller har været en sammenlægning af andre kategorier. En sammenlægning der kunne have været undgået hvis stikprøven var større. Hvis stikprøven havde været større, så havde konfidensintervallerne sandsynligvis også være mindre. Derved havde jeg formodentlig også undgået de overlap jeg oplever mellem kategorierne.

Univariat analyse og multivariat analyse.

Jeg har hidtil ikke beskæftiget mig særligt med tolkning af de univariate analyser, fordi de som udgangspunkt blot bestemmer hvilke variabler jeg medtager i den multivariat analyse. Ved at sammenligne de to analyser, så er det dog muligt at se på den justering der sker. I forbindelse med denne justering, er der særligt tre nedslagspunkter jeg vil fremhæve. Første nedslagspunkt er de reduktioner der sker i koefficienterne (se evt. bilag 6). Alle koefficienter, med undtagelse af tre ikke signifikante kategorier, reduceres i den multivariat analyse sammenlignet med univariat analyse. Dernæst går kategorien *psykisk sårbarhed* fra ikke at være signifikant til at være signifikant. Omvendt forholder det sig for kategorien *ældre og pensionister*, som går fra at være signifikant til ikke at være signifikant. Kategorierne *somatisk sygdom og handicap* får derudover højere p-værdier i den multivariat analyse sammenlignet med den univariat analyse. Overordnet så betyder dette, at justeringen har fungeret som forventet. Ligeledes betyder det at de variabler jeg har inkluderet, ser

ud til at fungere som confounders. Fordi de påvirker enten de uafhængige variabler og/eller den afhængige variabel (Mooi et al., 2018).

Samlet tolkning af kommunernes faktiske tildelingspraksis og lineær regression

Der er altså udfordringer med konfidensintervallerne, hvorfor jeg ikke med sikkerhed kan sige hvilke målgrupper der får den højeste tildelingsprocent. Det jeg med sikkerhed kan sige, er at målgruppen for ansøgningen har en signifikant betydning for den andel af det ansøgte beløb der tildeles. Den målgruppe ansøgningen har, betyder altså noget når kommunen tildeler paragraf 18-midler. Derudover så tyder mine fund på, at ansøgninger med målgruppen *psykisk sårbarhed* vil få tildelt den højeste andel af det ansøgte beløb. Ydermere så er der også forskelle i tildelingen der baserer sig på kommunens størrelse og landsdelen. *Mellem og små kommuner* tildeler en signifikant højere andel af det ansøgte beløb end *store kommuner*. Dette kan evt. forklares ud fra at det gennemsnitlig ansøgningsbeløb er væsentlig højere i store kommuner sammenlignet med små (se tabel 12). Ligeledes så den landsdel hvor kommunen ligger i også en signifikant betydning for tildelingen. Betydningen af det er som beskrevet tidligere ikke klar.

Udover at disse faktorer der vedrører enten ansøgningen eller kommunens mere overordnede rammer, så har hvorvidt kommunen giver en brugbar begrundelse for tildelingen også en signifikant betydning for tildelingen. De ansøgninger kommunerne ikke giver en brugbar begrundelse i forbindelse med tildelingen af midler, får en signifikant højere andel af deres ansøgte beløb tildelt end de ansøgninger hvor kommunerne giver en brugbar begrundelse. Selv om dette ikke direkte relaterer sig til tildelingspraksissen, så vidner det om interessante dele af praksissen. Som udgangspunkt kan der være en række forskellige forklaringer til dette. En forklaring kan være, at kommunerne oftere begrunder afslag end de begrunder tildeling. For at kunne sige dette med sikkerhed, så ville det kræve en række yderligere analyser af datasættet. Alligevel fundet interessant fordi det vidner om at lave tildelinger, om det er afslag eller ej, begrundes bedre end høje tildelinger. Hvorfor dette er tilfældet, kan jeg heller ikke sige med dette speciale. Igen så kræver forklaringer af dette en ny analyse, og jeg kan med dette speciale kun kunne bidrage med ikke-understøttede forklaringer. Fordi måske er andelen blot højere for ikke brugbare begrundelser, fordi disse repræsenterer en andel der støttes uden særlig velargumenterede begrundelser.

De manglende brugbare begrundelser betyder, ud fra min tolkning, at der sker en usynlig prioritering af arbejdet og derved en mulig formning af arbejdet. Hvis kommuner prioriterer specifikke

former for frivilligt socialt arbejde, ved at tildele en stor andel af det ansøgte, uden at begrunde det, så kan der ske en formning af arbejdet. En formning der kan ske uanset om kommunerne prioriterer ud fra oplyste kriterier eller om de gør det ud fra ikke oplyste kriterier. Forskellen vil blot være, at det er vanskeligere at gennemskue den ikke-oplyste og den ikke-begrundede. Hvilket jeg definerer som en usynlig formning. For med at se om denne usynlige formning reelt sker, så vil det kræve en kombination af kommunernes retningslinjer og deres tildelinger. Fordi selv om jeg viser, at målgrupper har en betydning for tildelingen, så er det som sådan ikke overraskende, hvis det målgrupperne også fremgår af kommunernes retningslinjer. Hvilke de gør ved 58 kommuner. Hvis der f.eks. står "indsatser mod psykisk sårbare prioriteres", som det delvis er tilfældet i udvalgte kommuner, så ville det ikke være overraskende at målgruppen tildeles den højeste andel af deres ansøgte beløb. Alligevel har jeg vist nationale mønstre i denne analyse, og kommunerne har jf. kapitel 4 har langt fra ens retningslinjer. Så disse nationale mønstre omkring prioritering kan ikke blot tilskrives retningslinjerne. Så det er min vurdering, at denne usynlige formning er til stede i kommunernes tildelingspraksis. Denne usynlige formning vil desuden ikke kunne forstås som tvangsmæssig isomorfisme. Fordi det forudsætter, at ansøgere er tvunget til at ændre deres indsatser, så de opfylder kommunale kriterier (DiMaggio & Powell, 1983). Hvis ansøgerne ikke kan være klar over disse kriterier, fordi de ikke er offentlige, så vil de ikke have muligheden for at indrette sig. Det kan derfor ikke være tvangsmæssig isomorfisme.

Kapitel 6 – Diskussion

I dette kapitel vil jeg diskutere en række emner der ikke direkte relaterer sig mine fund, men som alligevel er yderst relevante i forhold til dette speciale. Først indleder jeg diskussionen med en diskussion af hvad kommunernes formning af arbejdet kan betyde for arbejdet. Dernæst en kort diskussion af hvad der former kommunernes retningslinjer. Dette efterfølges af en diskussion omkring god tilskudsforvaltning af §18-midler. Afsnittet afsluttes med en metodediskussion.

Hvad betyder kommunernes formning af arbejdet for arbejdet?

I de to analysekapitler har hovedsageligt fokuseret på hvordan kommuner kan forme det frivillig sociale arbejde. Jeg mener imidlertid også, at det er relevant at diskutere hvad arbejdet bliver formet til. Jeg har løbende i analysen skrevet at arbejdet f.eks. bliver højt formaliseret arbejde, fordi kommuner sætter høje krav til ansøgerens grad af formalisering. I dette diskussionsafsnit, ønsker jeg at se mere overordnet på dette. Fordi en formning af arbejdet må betyde, at arbejdet ændres fra en form for arbejde til en anden form for arbejde. En måde at forstå dette på er efter min vurdering ud fra en bottom-up og top-down tilgang. Hvilket er stil med Ali & Gull's (2019) fund som jeg præsenterede i kapitel 1. Ali & Gull (2019) finder, at arbejdet som følge af bevillingsgivers krav bevæger sig væk fra at bottom-up og over til at være top-down. Bottom-up kan kendetegnes som indsatser der igangsættes ud fra de udfordringer der identificeres hos de mennesker eller dele af samfundet der er berørt af udfordringerne. Sådan type indsatser opstår uden at de er påtvunget via kommunale eller statslige krav. Top-down kan kendetegnes som indsatser der igangsættes ud fra hierarkiske beslutninger. Indsatser der bliver pålagt organisationer, medarbejdere eller øvrige (Ali & Gull, 2019). Hvilket er i tråd med det jeg tidligere har præsenteret om tvangsmæssig isomorfisme. At en organisation grundet hierarkiske strukturer har magt til at stille krav til underliggende organisationer. DiMaggio & Powell (1983) kobler ikke direkte tvangsmæssig isomorfisme med top-down, men det er min vurdering, at det er oplagt for derved at forstå betydningen af tvangsmæssig isomorfisme og isomorfisme generelt.

Retningslinjerne og tildelingen former arbejdet, men hvad former så retningslinjerne og tildelingen?

Tidligere i dette speciale har jeg, forklaret hvordan inddragelse af eksperter i tildelingen, nok nærmere kan forme tildelingen end det kan forme det frivillig sociale arbejde. I forbindelse med det indledende arbejde med dette speciale, gjorde jeg mig også særlig mange tanker om netop dette. Disse tanker resulterede i at jeg ud fra mine indledninger tanker og forventninger udarbejdede en figur der fremgår af bilag 7. Hvordan hver kommune udarbejder deres retningslinjer varierer formodentlig fra kommune til kommune. Jeg kan derfor ikke vide hvordan de er blevet til, og hvad der har påvirket det færdige "produkt". Jeg ved lovgivningen og vejledningen sætter rammerne for kommunernes retningslinjer, og at retningslinjerne derfor formes af dette. Ligeledes antager jeg at kommunen i form af kommunalbestyrelsen eller bestemte udvalg spiller en stor rolle i udformningen og indholdet af deres retningslinjer. Ydermere forventer jeg at national politik, som f.eks. når regeringen fremlægger en strategi for styrkelse af lokalt frivilligt arbejde, også påvirker kommunernes retningslinjerne. En væsentlig andel af kommunerne har dog retningslinjer som jeg ikke nødvendigvis vil betegne som nye (se evt. bilag 3, for tabel med årstal for retningslinjer). Hvorfor tankegangen om at kommunalbestyrelsen og nationale politikker former retningslinjerne ikke nødvendigvis holder stik. Fordi retningslinjerne er ikke nødvendigvis blevet opdateret efter nye valgperioder. Jeg har dog tidligere uddybet, at den skrevne tildelingspraksis ikke stemmer overens med den faktiske tildelingspraksis. Så det kan ikke udelukkes at kommunalbestyrelsen og nationale politikker har en betydning for tildelingspraksisen, blot fordi der opereres med ældre retningslinjer.

God tilskudsforvaltning

I dette afsnit ønsker jeg kort at fremhæve og diskutere nogle af de erfaringer jeg har gjort mig i forbindelse med at genere mine to datasæt. Erfaringer der relater sig til det der i vejledningen defineres som god tilskudsforvaltning (Social og Indenrigsministeriet, 2017).

Datasæt 1 som er det datasæt jeg har generet ud fra kommunernes retningslinjer, har som udgangspunkt været ligetil at genere. De eneste udfordringer jeg har haft, var kommuner der havde så simple retningslinjer, at jeg var usikker på om det realt var deres retningslinjer. Fordi det ikke virkede som noget der kunne udgøre beslutningsgrundlaget for tildelingen.

Det var særligt i forbindelse med datasæt 2, at jeg gjorde mig erfaringer med det vejledningen behandler som god tilskudsforvaltning. I den tilknyttede vejledning til området, står der bl.a. skrevet om god tilskudsforvaltning: *"Kommunalbestyrelsen skal udvise god og gennemskuelig forvaltningspraksis i forbindelse med uddeling af støtte efter servicelovens § 18"* (Social og Indenrigsministeriet, 2017, s 12). Derudover indeholder vejledningen en række punkter der omhandler god tilskudsforvaltningen (Social og Indenrigsministeriet, 2017). Generelt så er det også min erfaring af de kommuner jeg har gennemgået i forbindelse med datasæt 2, lever op til de punkter der er opstillet omkring god tilskudsforvaltningen. I forbindelse med generering af datasæt 2 havde jeg dog behov for oplysninger, der ikke var omfattet af punkterne for god tilskudsforvaltningen. Det drejede sig primært om: *det ansøgte beløb og begrundelser for tildelingerne*. Jeg erfarede at disse oplysninger ikke var tilgængelige ved alle kommuner. Af de 26 kommuner jeg gennemgik for at identificere de endelige 9, levede 12 kommuner ikke op til behovene om tilgængelighed af disse oplysninger. Jeg mener det er relevant, at stille spørgsmålstejn ved om disse kommuner så realt udviser god og gennemskuelig forvaltningspraksis. Efter min vurdering og opfattelse så gør de ikke. Fordi er det virkelig gennemskueligt hvis den eneste oplysning er *"Røde Kors modtager 10.000 kr."*? Ydermere havde en enkel kommune ikke offentliggjort hvilke ansøgere der var tildelt hvor meget. Hvilket ikke engang lever op til punkterne om god tilskudsforvaltning.

Udover at god tilskudsforvaltning betyder noget min proces med dette speciale, så har det også en betydning for de frivillige organisationer der er afhængige af §18-midler. Disse organisationer efterspørger samme oplysninger som dem jeg har haft behov for. Fordi det ellers er vanskeligt at forbedre sin ansøgning til næste ansøgningsrunde (Frivilligrådet, 2020). Ligeledes så fremgår det i undersøgelsen af Frivilligrådet (2020), at en andel af de frivillige organisationer der indgår i undersøgelsen, ikke forstår kommunernes retningslinjer. Så hvorvidt kommunerne følger god tilskudspraksis, har altså en relevans for de organisationer midlerne har til formål at støtte.

Metodediskussion

I dette afsnit diskuterer jeg de metodiske styrker og svagheder der er ved mit speciale. For derved at identificere forbedringspunkter ved mit speciale.

Det er min vurdering, at mit speciale har den udfordring, at de retningslinjer jeg har taget udgangspunkt i, har haft række uklarheder eller været utrolig kortfattede. Hvilket har vanskeliggjort

kodeprocessen, og derfor arbejdet med datasæt 1. Dette er en svaghed ved mit speciale, da jeg f.eks. kan have angivet at visse kommuner støtter løn uden at de faktisk gør. Det er min vurdering, at jeg har overestimeret antallet af kommuner der støtter specifikke former for udgifter. Derved er det faktiske tal af kommuner der støtter løn og en række andre udgifter, nok lavere end de tal jeg har præsenteret. Derudover formoder jeg at have underestimeret en række andre variabler. Det gælder f.eks. krav om statsautoriseret revisor og evaluering. Da oplysninger omkring revisor og evaluering for flere kommuner kun fremgår af et bevillingsbrev. Hvilket jeg ikke har haft adgang til. Det er derfor en svaghed ved dette speciale, at flere af variablerne kan være fejlestimeret.

Dertil er der en vis udfordring med mit speciale, fordi kommunernes retningslinjer ikke afspejler deres faktiske tildeling. Det har jeg bl.a. fremhævet gør sig gældende ved inddragelse af lokale eksperter, hvor ikke alle kommuner har angivet dette i deres retningslinjer. Om det er tilfældet ved andre punkter, er jeg ikke klar over. Ligeledes har jeg erfaret, at en håndfuld af kommuner (ukendt antal) henviser til dele af §'en der er blevet afskaffet. Men retningslinjerne er opdateret efter afskaffelsen. Dette vidner yderligere om, at retningslinjerne ikke nødvendigvis afspejler den faktiske tildelingsproces. Jeg har i dette speciale forsøgt at skelne mellem kommunernes skrevne tildelingspraksis og deres faktiske tildelingspraksis. Den skrevne udgøres af retningslinjerne og datasæt 1, og den faktiske udgøres af datasæt 2. Selv om jeg skelner mellem disse to processer, så vurderer jeg alligevel, at det er en svaghed ved dette speciale, at datasæt 1 ikke er retvisende for kommunernes praksis. Eller det er retvisende for den skrevne praksis, men hvis den skrevne praksis er langt fra den faktiske tildelingspraksis, så er den skrevne praksis irrelevant.

En anden svaghed ved mit speciale, er at aktualiteten hurtigt forældes. Datasæt 1 som tager udgangspunkt i kommunernes retningslinjer, vil være forældet det øjeblik en kommune foretager væsentlige ændringer i deres retningslinjer. Hvilket allerede kan være sket efter min dataindsamling er afsluttet, men inden jeg har færdiggjort analyserne. Hvor ofte kommunerne opdaterer deres retningslinjer er jeg ikke klar over, og jeg er derfor heller ikke klar over hvor hurtigt aktualiteten vil aftage. Det samme gør sig delvis gældende for datasæt 2, hvilket i teorien allerede vil uaktuelt næste gang kommunerne tildeler midler. Fordi jeg har taget udgangspunkt i sidste tildeling. Selv om begge datasæt og derved dette speciale nemt kan blive uaktuelt, så vurderer jeg, at det i sidste ende er af mindre betydning. Fordi der skal være tale om væsentlige ændringer i kommunernes

tildelingspraksis. Ændringer så væsentlige at de landsdækkende mønstre jeg har identificeret, ikke længere gør sig gældende.

En række af de vurderinger jeg har foretaget i forbindelse med dataindsamling og bearbejdning, er på nogle punkter subjektive vurderinger. De vil formodentlig være vurderinger, der ville være anderledes, hvis de var foretaget af en anden. Det gælder f.eks. de vurderinger der vedrører hvad der er en brugbar begrundelse for tildelingen. Jeg har i forbindelse med disse vurderinger, stræbet mod at yderst gennemsigtig. Derfor vil læseren til en hver tid vil have mulighed for at følge de vurderinger jeg har foretaget, og foretage egne vurderinger hvis det skulle være nødvendigt. Jeg kan dog ikke udelukke, at antagelser jeg har haft om paragraf 18 midler, har påvirket de valg og vurderinger jeg har foretaget i specialet. Igen har jeg forsøgt at imødekomme denne problematik ved at være gennemsigtig.

I min regressions analyse har jeg som tidligere beskrevet medtaget en række forskellige variabler. Flere af disse variabler fungerer uden tvivl som confounders. Jeg kan ikke udelukke, at en række øvrige variabler også havde været relevante at medtage, for derved yderligere at justere analysen. Eksempelvis så ville det uden tvivl være oplagt at medtage ansøgningens brugertal, eftersom det om noget må forventes at påvirke tildelingsprocenten. Ligesom jeg heller ikke kan udelukke, at enkelte målgrupper har højere brugertal end andre, og at betydningen af målgruppe på tildelingsprocent derfor er fejlestimeret. Disse typer af oplysninger har ikke været mulige at medtage, eftersom at brugertal ikke er tilgængeligt ved alle kommuner.

Datasæt 1 har efter min vurdering ikke de samme udfordringer med stikprøvestørrelsen som datasæt 2 har. Datasæt 1 er et datasæt der afspejler en næsten 1:1 repræsentation alle danske kommuners retningslinjer, da datasæt 1 indeholder oplysninger om næsten alle danske kommuner der tildeler deres §18-midler via puljer. Med de forbehold jeg har skitseret i dette afsnit, så kan jeg med høj nøjagtighed give et landsdækkende og retvisende billede af kommunernes retningslinjer. Dette er yderst unikt for mit speciale, og der eksisterer ikke andre lignende datasæt eller opgørelser. Dette er en gevaldig styrke mit speciale. Antallet af kommuner har dog medført visse udfordringer. Clusteranalyserne har flere relativ små grupper af kommuner, som jeg grundet deres størrelse har fravalgt at tolke på. Denne udfordring kunne være undgået, hvis jeg havde inkluderet flere kommuner i datasættet. Desværre er dette ikke en mulighed, fordi jeg netop har inkluderet alle kommuner.

Udfordringen kan delvis løses ved at reducere missing i datasæt 1, for der ved at have alle kommuner med i alle analyser.

Jeg har tidligere redegjort for at dette speciale bygger på en antagelse om, at det frivillige sociale arbejde formes af kommunernes økonomiske støtte. Jeg har også, med udgangspunkt i en række relevante studier, argumenteret for antagelsen holder stik. Alligevel så mener jeg den er relevant at diskutere, da den udgør en vis svaghed for dette speciale. Fordi jeg reelt ikke kan vide om antagelsen holder stik. De studier jeg begrundet antagelsen ud fra, er fra en række andre lande end Danmark. Dette udgør i sig selv en svaghed, da det ikke er sikkert at fundene fra studierne kan overføres til det danske velfærdssystem. Studierne er udvalgt, fordi de repræsenterer en række forskellige kontekster, og fordi de var de studier der var mulige. Det havde selvfølgelig været at fortrække danske studier, men der er ud fra min viden, ikke foretaget danske studier der undersøger det samme. Derfor har det ikke været muligt at anvende danske studier. De studier jeg har anvendt, udgør dog en bred række af studiedesigns, og flere er reviews der generelt har en høj troværdighed. Ligeledes har jeg fravalgt studier der havde lav overførbarehed. Det gælder f.eks. russiske studier med fokus på organisationers indflydelse på politiske anliggender. Ydermere finder en række andre studier at kommunal støtte til frivillige organisationer former arbejdet (Besel, 2001; Clément, 2019; Clément, 2021; Clément, 2022; Stick & Ramos, 2021). Sammenfattet så vurderer jeg, at antagelsen er tilstrækkelig troværdig og holdbar, og derfor ikke er yderligere problematisk.

Til trods af at mit speciale har visse udfordringer, der muligvis påvirker des relevans og troværdighed, så vurderer jeg, at jeg mit speciale overordnet set har en høj relevans og troværdighed. Grundet en række metodiske styrker og gennemsigtighedspunkter som jeg har beskrevet ovenfor. Specialet havde dog gavn af at inkludere flere kommuner i datasæt 2.

Kapitel 7 – Konklusion og perspektivering

Først i dette kapitel vil jeg i en konklusion konkludere hvordan de danske kommuner kan forme det frivillig sociale arbejde gennem tildeling af §18-puljemidler. Dernæst vil jeg i en perspektivering fremhæve implikationer til øvrige undersøgelser og forskning i området. Afsluttende vil jeg komme med mine implikationer til dette speciales anvendelighed i det frivillige sociale arbejdes praksis.

Konklusion

Konklusionen for mit speciale tager udgangspunkt i min problemformulering som lyder: *Hvordan kan Danmarks kommuner forme det frivillige sociale arbejde gennem §18-puljemidler, og hvilke grupper og mønstre kan der identificeres i kommunernes tildelingspraksis for disse midler?* Jeg svarer først i konklusionen på spørgsmålet vedrørende formning af frivilligt socialt arbejde, og derefter på spørgsmålet omhandlende grupper og mønstre i kommunernes tildelingspraksis.

De danske kommuner kan som udgangspunkt forme det frivillig sociale arbejde gennem §18-puljemidler på en række måder. Jeg kan med udgangspunkt i DiMaggio & Powell's (1983) begreb om tvangsmæssig isomorfisme og kommunernes skrevne tildelingspraksis konkludere, at Danmarks kommuner kan forme det frivillige sociale arbejde ved de krav og kriterier de stiller til de ansøgere der søger §18-puljemidlerne. Det gælder f.eks. ved at stille høje formalitets krav, som i kraft af tvangsmæssig isomorfisme vil medføre, at det frivillige sociale arbejde formes i en retning af arbejde der er højt formaliseret. Samme princip gør sig gældende for en række andre krav og kriterier. Jeg kan konkludere, at disse krav og kriterier blandt andet vedrører arbejdets; *målgrupper, overordnede fokusområder, lokale forankring og specifikke udgiftsposter*. I forlængelse af dette så har jeg også vist, at specifikke grupper af kommuner må formodes at kunne forme det frivillig sociale arbejde forskelligt. Jeg har først ud fra kommunernes skrevne tildelingspraksis identificeret tre grupper af kommuner. Grupper der kendetegner kommunernes tildelingspraksis indenfor specifikke tematikker. Jeg kan konkludere at disse tre grupper af kommuner er; kommuner der har en *restriktiv* tildelingspraksis, kommuner der har en *lempelig* tildelingspraksis, og kommuner der har en tildelingspraksis der hverken er *restriktiv* eller *lempelig*. Denne sidste gruppe af kommuner har jeg derfor betegnet som *standard*.

Herudover kan jeg konkludere, at der er visse mønstre i kommunernes faktiske tildelingspraksis. Jeg finder, at når ansøgninger skal tildeles §18-midler, så har ansøgningens målgruppe en signifikant

betydning for den andel af det ansøgte beløb som ansøgningen tildeles. Derudover finder jeg, at der er geografiske mønstre i kommunernes faktiske tildelingspraksis. Ligeledes så finder jeg, at der også er mønstre i kommunernes faktiske tildelingspraksis der afhænger af kommunernes indbyggertal. Fordi kommuner med indbyggertal omkring 50.000 borgere og under, tildeler en signifikant højere andel af det ansøgte beløb end kommuner med indbyggertal over 100.000 borgere. Udover disse mønstre så kan jeg også konkludere et sidste mønster i kommunernes faktiske tildelingspraksis. Det jeg finder er, at når kommunerne tildeler §18-midler og ikke giver brugbar begrundelse for det tildelte beløb, så modtager disse ansøgninger en signifikant højere andel af deres ansøgte beløb, end de ansøgninger hvor kommunerne giver en brugbar begrundelse.

Perspektivering

I dette afsnit fremsætter jeg først mine implikationer til videre undersøgelser og forskning. Dernæst kommer jeg med afsæt i mine fund med anbefalinger og implikationer til praksis

Implikationer til videre undersøgelser og forskning

Jeg har i mit speciale undersøgt kommunernes retningslinjer, og hvad disse retningslinjer kan betyde for arbejdet. Det er min vurdering, at det ville være interessant også at undersøge kommunernes motiver bag de kriterier der har udvalgt. Særligt set i lyset af det mismatch der er mellem kommunernes kriterier og ansøgernes behov. I forbindelse med dette så vurderer jeg desuden, at det også ville være oplagt med en styrket kvalitativ undersøgelse af frivillige organisationers oplevelse med forvaltningen af §18-midler. En undersøgelse der i høj grad minder om den undersøgelse Frivilligrådet har udgivet i 2020, men med væsentligt større metodisk styrke og gennemsigtighed.

Derudover så ville det være oplagt inkludere flere kommuner i det datasæt der vedrører kommunernes faktiske tildelingspraksis. Det vil både reducere udfordringerne med brede konfidensintervaller samt muliggøre at flere af kategorierne ikke er nødvendige at slå sammen. Udover at flere kommuner ville reducere disse udfordringer, så ville det også i højere grad give mulighed for at kombinere data på tværs af datasættene. Hvilket muliggør en yderligere sammenligning kommunernes skrevne og faktiske praksis.

Hertil så ville et øget fokus på mindre kommuner sammenlignet med større kommuner være interessant. Fordi analysen tyder på at større kommunerne har en lavere tildelingsprocent end små

kommuner. Dette må medføre forskelle i små og store kommuners dilemmaer omkring §18-midler. Disse dilemmaer vil uden tvivl være interessante at undersøge. En sådan undersøgelse vil med fordel kunne foretages kvalitativt, da den vil omhandle kommunernes oplevelser og tanker.

Dertil er det min vurdering, at det ville være yderst relevant at undersøge om paragraf 18-midlerne tilfalder de ansøgere hvor midlerne gør størst gavn. Eller om midlerne f.eks. følger tendenser indenfor politik og mediefokus. I forlængelse af dette forslag, så vurderer jeg også, at en undersøgelse af om §18-midler virker efter hensigten ville være relevant. Det kræver nok først en undersøgelse af hvad hensigten med paragraf 18 midler er, hvilket uden tvivl vil være forskellig afhængig af hvem man spørger.

Jeg vurderer desuden, at en undersøgelse af kommunernes generelle udgifter på §18 området ville være relevant. Denne type undersøgelser ophørte i 2016 (Danmarks Statistik, n.d), og udføres derfor ikke længere. Data omkring dette er tilgængelig via Danmarks Statistik. Efter dialog med flere kommunale frivilligkonsulenter er det min erfaring, at dette data registeret forskelligt fra kommune til kommune. Derfor vil det også være vanskeligt at basere en sådan undersøgelse på det data. Af samme årsag vil en sådan undersøgelse også være interessant. Fordi det giver mulighed for at sammenligne det oplyste data med det faktiske data.

Ydermere så ville en række undersøgelser uden direkte fokus på §18-midler også være relevante. En undersøgelse i stil med dette speciale være oplagt at foretage med udgangspunkt i andre typer af puljer der støtter frivilligt socialt arbejde. F.eks. landsdækkende puljer som dem der udmøntes gennem Socialstyrelsen. Fordi de mønstre jeg har identificeret i dette speciale, måske også gør sig gældende for disse typer af puljer. Eller det er værd at undersøge om de gør.

Sidst men ikke mindst, så er det min vurdering, at det vil være relevant at nogle af de ovenstående undersøgelser udvides til §79-midler. Jeg har i forbindelse med dette speciale erfaret, at der i visse kommuner er et overlap mellem §79-midler og §18-midler. Hvorfor det også ville være interessant at forstå motiverne til at have den ene pulje, men også motiverne til at have begge puljer. Fordi §79-midler adskiller sig fra §18-midler i det ikke er lovpligtigt for kommunerne.

Jeg har i dette perspektiveringsafsnit fremsat en lang række af undersøgelsesforslag. Forslagene er mange, da §18-midler generelt er undersøgt meget begrænset. Det er min vurdering, at en aktør som Frivilligrådet vil have en interesse i flere af undersøgelser. Eftersom de kan muliggøre at

Frivilligrådet kan styrke deres vejledning og anbefalinger for området. Det samme mener jeg gør sig gældende for Center for Frivilligt Socialt Arbejde, som udgiver en række undersøgelser om frivilligt socialt arbejde i Danmark. Center for Frivilligt Socialt arbejde vil uden tvivl også gavne af en række af de ovenstående undersøgelser, da det vil muliggøre en styrkelse af deres konsulent og vejlednings opgaver.

Anbefalinger og implikationer til praksis

Første anbefaling jeg vil give på baggrund af mit speciale, er ikke en anbefaling der direkte knytter sig til mine fund eller konklusion. Men en anbefaling på baggrund af erfaringer jeg har gjort mig under dataindsamlingen. Jeg anbefaler, at kommunerne gør deres tildeling af §18-midler gennemsigtig, så det derfor det er muligt at se begrundelser for tildelingene. Dette anbefaler jeg på baggrund af et behov fra ansøgerne (Frivilligrådet, 2020), og fordi det muliggør styrkelse og læring. Dernæst så er det min anbefaling, at kommuner der ikke allerede har gjort det, opdaterer deres retningslinjer så de afspejler den faktiske tildeling. Så hvis kommuner f.eks. støtter frivillig socialt arbejde uden en lokalforankring, så bør der ikke stå, at en lokalforankring er et krav for at få støtte. Det skaber ulige vilkår for de ansøgerne der ikke er klar over kommunens faktiske tildelingspraksis, og det skaber derfor ulige vilkår for det frivillig sociale arbejde. Tilmeld så er det min anbefaling, at kommunerne opdaterer deres retningslinjer, så den afspejler den gældende lovgivning, og ikke henviser til dele af §'en der ikke længere er gældende. Alt andet er misvisende for ansøgerne.

Herudover så anbefaler jeg, at kommunerne genovervejer deres tildelingspraksis og tilhørende krav. At de indretter deres praksis og krav, så det afspejler de behov ansøgerne og det frivillig sociale arbejde har. Denne anbefaling stiller jeg på baggrund af at kommunernes praksis og krav ikke afspejler de behov ansøgerne har, jf. kapitel 4 og Frivilligrådet (2020). Ligeledes så er det min anbefaling, at kommunerne tildeler midler til dem hvor midler gør størst gavn. Begge anbefalinger kan formodentlig løses ved at inddrage lokale eksperter. Lokale eksperter der formodentlig har en fornemmelse af behov i det frivillig sociale arbejde.

Dertil anbefaler jeg, at kommuner i højere grad støtter frivilligt socialt arbejde der er mindre formaliseret. Lige nu er det kun tilfældet i 15 kommuner. De resterende kommuner risikerer at begrænse det frivillig sociale arbejde, og de opstartsmuligheder nye foreninger har. For de kommuner hvor det kan være vanskeligt at se, hvordan denne anbefaling kan imødekommes, så indeholder dette

speciale eksempler fra kommuner hvor det er muligt. Disse eksempler kan med fordel fungere som inspiration.

Dertil har jeg en række øvrige anbefalinger, som læner sig op ad de anbefalinger Frivilligrådet allerede har udarbejdet (Frivilligrådet, n.d). I forbindelse med dette så er det min anbefaling til Frivilligrådet, at de gør en større indsats for at anbefalingerne efterleves af alle kommuner. Dette speciale er et bevis på at anbefalingerne på nuværende tidspunkt ikke efterleves. Det er desuden min anbefaling, at Frivilligrådet overvejer om kommunernes retningslinjer skal strømlines i højere grad end de er. Fordi som det er nu, så afhænger det frivillige sociale arbejdes vilkår af hvilken kommune det foregår i. Frivilligrådet kan med fordel overveje, om de anbefalinger de selv har udarbejdet, bør være lov eller på anden måde forpligtende.

Bilagsoversigt

Bilag 1: litteratursøgning/ søgeteknik og søgeord

Bilag 2: oversigt vedrørende definition af brugbare begrundelser

Bilag 3: frekvens tabeller for øvrige variabler

Bilag 4: forudsætninger for clusteranalyser

Bilag 5: forudsætninger for lineær regression

Bilag 6: univariate analyser

Bilag 7: figur med indledende tanker og forventninger omkring retningslinjerne og tildelingen

Litteraturliste/referencer

- Ali, T. M., & Gull, S. (2019). Government Funding to the NGOs. *International Journal of Research in Business and Social Science (2147- 4478)*, 5(6), 51-61.
- Ankestyrelsen. (2015). *§ 18-redegørelsen. Det kommunale samarbejde med frivillige sociale foreninger. En kvantitativ analyse af kommunernes fordeling af § 18-midler*. København: Social- og Indenrigsministeriet, Udsatte og Civilsamfund.
- Besel, K. (2001). The role of local governmental funding in nonprofit survival. *Advances in Social Work*, 2(1), 39-51.
- Bloodgood, E., & Tremblay-Boire, J. (2017). Does government funding depoliticize non-governmental organizations? Examining evidence from Europe. *European Political Science Review: EPSR*, 9(3), 401-424.
- Clément, D. (2019). How the State Shaped the Nonprofit Sector: Public Funding in British Columbia. *The Canadian Review of Sociology*, 56(3), 299-328.
- Clément, D. (2021). Municipal funding FOR THE NON-PROFIT SECTOR. *Plan Canada*, 61(3), 36.
- Clément, D. (2022). Local government funding for the nonprofit sector in British Columbia. *Canadian Public Administration*, n/a
- Danmarks Statistik. (n.d). *§ 18-redegørelsen 2015*. København: Danmarks Statistik.
- Duedahl, P., & Hviid Jacobsen, M. (2010). *Introduktion til dokumentanalyse*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.

Frivilligrådet. (2020). *Forvaltning og oplevelser af § 18-midler – en interviewundersøgelse blandt udvalgte kommuner og frivillige sociale organisationer*. Brovst: Frivilligrådet.

Frivilligrådet. (n.d). Frivilligrådets anbefalinger til kommunernes forvaltning af § 18-midler. Hentet den 25.05. 2022 via https://frivilligraadet.dk/sites/frivilligraadet.dk/files/media/document/Anbefalinger_%C2%A718_Frivilligr%C3%A5det.pdf

Hjære, M., Jørgensen, H. E. D., & Sørensen, M. L. (2018). *Tal om frivillighed i Danmark, Frivilligrapport 2016 - 2018*. Odense: Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Holm, A. B. (2011). *Videnskab i virkeligheden: en grundbog i videnskabsteori* (1. udgave). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Kirkwood, B. R., & Sterne, J. A. C. (2003). *Essential Medical Statistics* (2. udgave). Hoboken: John Wiley & Sons, Incorporated.

Lu Jiahuan. (2018). Fear the Government? A Meta-Analysis of the Impact of Government Funding on Nonprofit Advocacy Engagement. *American Review of Public Administration*, 48(3), 203-218.

Lu, J. (2015). Which Nonprofit Gets More Government Funding? *Nonprofit Management and Leadership*, 25(3), 297-312.

Lu, J., & Zhao, J. (2019). Does Government Funding Make Nonprofits Administratively Inefficient? Revisiting the Link. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 48(6), 1143-1161.

Mooi, E., Sarstedt, M., & Mooi-Reci, I. (2018). *Market Research: The Process, Data, and Methods Using Stata*. Singapore: Springer Singapore.

Nunnenkamp, P., & Oehler, H. (2012). Funding, Competition and the Efficiency of NGOs: An Empirical Analysis of Non-charitable Expenditure of US NGOs Engaged in Foreign Aid. *Kyklos*, 65(1), 81-110. s

Pedersen, J. S. (2014). Institutionel teori. I S. Vikkelsø, & P. Kjær (red.), *Klassisk og moderne organisationsteori* (s. 233-256) Hans Reitzels Forlag.

Social og Indenrigsministeriet (2017). *Vejledning om det frivillige område efter serviceloven*.

Stick, M., & Ramos, H. (2021). Does municipal funding of organizations reflect communities of need? Exploring trends in Halifax, 1996-2016. *Urban Research & Practice*, 14(2), 157-179.

Thurén, T. (1992). *Videnskabsteori for begyndere* [Vetenskapsteori för nybörjare] (1. udgave). København: Rosinante.

Anvendt referencestandard: APA, 6. udgave.